

[http:// Gorali.122.co.il](http://Gorali.122.co.il)

הערה חשובה: כתבתי מאמר זה על פי שיחות ששוחחתי עם אנשים שחוו מוות קליני, ולאחר ששמעתי וצפיתי בהרצאות של אנשים שחוו מוות קליני. ועם כל זאת, דו-שיח המוצג בסיפור הוא רק משל, ואינו בשום אופן פוסק על מה שצפוי או לא צפוי לאדם לאחר המוות. כמו כן סיפור זה אינו מייצג את א-לוהים. כל התשובות המופיעות במאמר נכתבו על פי רעיונות אישיים ורמת הבנתי המוגבלת בנושאים עדינים אלה, ובע"ה אני מקווה שצדקתי בתשובות אלה. על זאת הדרך חשוב להדגיש, שאין לראות בדו-שיח זה את התשובות היחידות או הנכונות ביותר לשאלות קיומיות. הביטו נא על הסיפור כמשל, רעיון או ציור, המציע מוסר השכל נוקב ואמיתי לחיים.

לפרטים ושאלות, יש לפנות למחבר,
דניאל בלס, באימייל: HaEmet@HaEmet.net
או בטלפון: 03-6764444

* * *

שיחה גורלית

שיחה גורלית

דו-שיח מרתק עם א-לוהים

דו-שיח * חוכמת חיים * סוף מפתיע

לרגע הצטער האתאיסט שהוא חשב על זה, שהוא בכלל הקדיש מקום לאפשרות שכזו, לפני המוות.

"אני ודאי פוחד, זה טבעי", חשב לעצמו נמרוד, "אלו המחשבות שלפני המוות, זה קורה לכל אחד. הדבר ודאי נובע מפחד. זו הסיבה שאנשים האמינו בא-לוהים, מתוך פחד. אבל אני אתאיסט אמיתי, ואני אמות אתאיסט. לא אכנע לרגשותי".

לפתע שם לב האתאיסט שהראייה שלו מתחילה להתערפל, ותוך מספר רגעים הוא כבר לא ראה דבר.

"הנה הסוף", חשב לעצמו נמרוד, "פה מסתיימים חיי. אין שום דבר אחרי המוות. בני-אדם הם בסך הכל מין נוסף של בעלי-חיים, והמוות שלי אינו שונה מהם. אני אמות ואחרים ימשיכו את החיים בעולם".

כך בדיוק נראו מחשבותיו האחרונות של האתאיסט.

ואז הדופק שלו נדם, דמו חדל לזרום בעורקים, עיניו נעצמו בידי הרופא, וזמן קצר לאחר שהרופא הכריז על שעת המוות, הוא נותק מכל המכשירים. לא היה עוד צורך בהנשמה מלאכותית, ריאותיו דממו, וחמצן לא זרם עוד אל המוח. גופו של האתאיסט נלקח על גבי מיטת גלגלים למחלקה אחרת.

ואמנם כך קרה. הרופא הכריז על רגע מותו של האתאיסט, ונכתבה השעה המדויקת של המוות ביומן הרישומים, אך דבר מוזר מאוד התרחש, כי האתאיסט לא מת, או לפחות לא הרגיש שהוא מת.

האתאיסט לא הרגיש את גופו, לא ידיו ולא את רגליו, ובכל זאת הוא יכל לנוע. הוא לא הרגיש את אוזניו, ובכל זאת הוא יכל לשמוע היטב את כל המתרחש סביבו. הוא לא הרגיש את עיניו, או את תזוזת עיניו, ובכל זאת הוא יכל לראות היטב לכל צד וכיוון. היתה זו תחושה מוזרה בהחלט. האתאיסט ראה את הרופא, הוא ראה את חדר המטופלים, הוא ראה את גופו הנלקח לחדר המתים, ובכל זאת הוא לא מת.

"מה קורה כאן?" שאל את עצמו נמרוד בכח המחשבה, "מה אני עושה כאן, מעל הגוף שלי?"

המחשבה על חיים לאחר המוות חלפה מיד בלבו של האתאיסט, אך הוא דחה אותה על הסף.

"לא. לא יתכן שאני יצאתי מהגוף. לא ולא! עכשיו אני נזכר. זוהי חווית סף המוות, מה שמכנים גם בשם מוות קליני. קראתי על כך מאמרים בעבר. חוויה זו סופרה על ידי עשרות מיליוני אנשים בכל רחבי העולם, זו תופעה טבעית לגמרי, ואין לה שום קשר לנשמה או לחיים בלי גוף!".

פרק ראשון: הספק האחרון.

היה זה יום בהיר ויפה. נמרוד שכב על מיטה נקייה, בחדר נקי ומסודר, עם רצפה שטופה וקירות לבנים, במחלקת טיפול נמרץ.

בית החולים היה הומה איש, מכשירים רעשו מסביב למיטת הפצוע, ואורחים לא הוכנסו אל החדר. היו אלה רגעיו האחרונים של נמרוד בעולם הזה, רגעי הנשימה האחרונים, טיפת החיים האחרונה.

מסיבה בלתי ברורה מחשבותיו האחרונות של נמרוד היו צלולות מאוד, על אף שהאנשים מסביבו נרעשו והתרוצצו בלי הפוגה. נמרוד ידע שהוא עומד למות, ודבר לא יוכל לשנות זאת. התאונה שהוא עבר היתה מאוד קשה, ושעותיו היו ספורות. הוא ידע זאת, על אף שהוא לא יכל לתקשר עם העולם החיצוני. הכל היה צפוי. המוות היה צפוי, נמרוד התכונן אליו, מצפה לחושך נצחי, לניתוק הסופי של קו חיוני.

נמרוד לא היה אדם דתי, בלשון המעטה. כפי שידעו כל מכריו, נמרוד תמיד הגדיר את עצמו כאתאיסט. אתאיסט הוא אדם הסבור שא-לוהים אינו קיים. זה בדיוק מה שהיה נמרוד, והוא היה מנצל כל הזדמנות כדי לומר זאת.

נמרוד היה אתאיסט גאה, והוא חשב שיש לו כל הצדקה שבעולם לכפור בקיומו של א-לוהים ובתורה. עד יומו האחרון כפר נמרוד בא-לוהים, ולא הטיל ספק באי-קיומו אפילו לרגע... הוא לעג ללא מעט אנשים שמאמינים בא-לוהים, ובמיוחד במי שטוענים כי יש הוכחות לקיומו.

קעת רגעיו היו ספורים.

נמרוד לא היה מסוגל לדבר במצבו האנוש, הוא היה מחובר לצינור חמצן ומכשירים שונים, אבל מחשבותיו היו צלולות מתמיד.

"לא הייתי אדם רע", הוא חשב לעצמו, "לא רצחתי בחיי שום איש. אולי פגעתי ברגשותיהם של אנשים, אך זה הגיע להם, ובכלל, הרי עשיתי זאת למען מטרות מוצדקות. נלחמתי בבורות! בחרתי להיות אדם נאור, דיברתי עברית יפה, ועסקתי בקידום המדע. אין לי על מה להצטער".

ואז מחשבה אחרת קפצה לראשו, "א-לוהים"... המחשבה הדהדה בראשו, והציקה לו, ברגעיו האחרונים.

"בהה!" מחה בלבו נמרוד, האתאיסט, "מובן שאין דבר שכזה, וגם אם היה, ספק אם היה אכפת לו מבני-אדם. גם לו היה א-לוהים, אין לו שום סיבה לשפוט אותי. היו לי כל הסיבות שבעולם לכפור בו. הוא מעולם לא נגלה אלי, ולא נתן לי כל סיבה להאמין שהוא קיים".

"לא ולא", מחה נמרוד בתוקף, "אני עדיין לא מת. אלו פשוט רגעיו האחרונים של המח שלי. אני כרגע שוכב על השולחן המתכתי הזה, בגוף שאני רואה מתחתי. לא יצאתי מהגוף הזה אפילו לרגע אחד".

מיד לאחר ששוכנע האתאיסט בצדקת דבריו, גופו הוכנס אל תוך תא קירור, על גבי מדף מתכתי, ונסגר במקרר כמו בתוך ארון קבורה נייד.

"מוזר", חשב נמרוד לעצמו, "אני מסוגל לזוז ממקום למקום, על אף שהגוף שלי מכוסה וסגור במקרר. האם יתכן שאני באמת... מת?" מחשבה זו הקפידה את דמו של האתאיסט, כלומר, אם הוא היה מסוגל לחוש בדם הזורם בעורקיו. לא. האתאיסט לא הרגיש את גופו כלל, הוא לא הרגיש כאב, הוא לא הרגיש את איבריו, ובכל זאת הוא ראה את הכל בבהירות ובחדות, הוא שמע הכל, חשב בצורה צלולה לגמרי, והוא יכל לנוע ממקום למקום בחופשיות, ללא שום תחושה של גוף. הוא הרגיש שהוא מרחף מעל הקרקע, וגופו מונח מתחתיו, כמו חולצה ישנה.

ואז ראה האתאיסט אור גדול.

בדרך לא ברורה, הבין האתאיסט שהאור היה שם כל הזמן, אלא שהוא לא הבחין בו, או לא רצה להבחין בו. האור היה כל כך חזק, ובכל זאת כל כך ברור. היה זה כמו להביט על השמש, ולא להסתנוור. האור היה כל כך יפה, כל כך מושך, והוא היה בכל מקום, ושידר חום ואהבה שאי אפשר לתאר במילים. האור הבהיר שידר תחושה של אהבה שאין לה קץ, ותחושה של רחמים שאין להם קץ, והאתאיסט ידע בכל לבו שרק מילה אחת מסוגלת לתאר את האור האינסופי הנפלא הזה.

אבל האתאיסט היה עקשן. "זוהי רק אשליה", דחה נמרוד את התחושה על הסף, "אלו סתם רגשות הנובעות ממצוקה מוחית. כל מה שאני רואה ומרגיש עכשיו היא רק חוויה שיוצר המח שלי. זו התחושה של חומרים כימיים, של הסמים שמפריש המח". בהתחלה האתאיסט דחה את הרגשות הללו על הסף, והתכחש להן בכל עוז - "זוהי רק חלק מהחוויה. אנשים רבים סיפרו על חוויות דומות לאחר שחוו מוות קליני", הוא חשב לעצמו.

אבל לא. התחושה הזאת היתה שונה מכל תחושה שחווה האתאיסט בחייו. החוויה הזאת היתה צלולה וברורה יותר מכל דבר אחר שהוא ראה או הכיר מעודו. והרגשות שהוא חש היו עמוקים ובהירים יותר מאהבת אם. גם האדם הרציונאלי

כך פסק האתאיסט בביטחון, ואולי היה זה רק כדי לשכנע את עצמו. בדיוק אז הבחין האתאיסט כי מעליו, בתקרת החדר, ניצבת מנהרה בוחקת המובילה לשמים. וכן, היה אור בקצה המנהרה. "מה זה יכול להיות?", שאל את עצמו נמרוד.

מסיבה בלתי ידועה, ידע האתאיסט בכל לבו שהמנהרה הזאת מובילה לניתוק סופי מהחיים על פני האדמה. הוא לא יכל להסביר זאת, אך הוא פשוט ידע זאת. והמנהרה קראה אליו להכנס אליה, כמו אמא הקוראת לבנה. אך הוא פחד להכנס לתוכה, כי הוא הרגיש שהכניסה לתוכה פירושה עזיבת הגוף.

"למה אני מרגיש את זה? מאיפה כל זה מגיע?" שאל נמרוד את עצמו. המחשבה על נשמות ובית-דין של מעלה לא הפסיקה להטריד אותו. "אוקיי. אסור לי לאבד את העשתונות", חשב לעצמו נמרוד, "אני עדיין מסוגל לחשוב בצלילות, אז עלי להפעיל את כל יכולת החשיבה הלוגית והמדעית שלי, ולברר מה לכל הרוחות קורה כאן".

האתאיסט חשב על המצב לזמן מה, ואז מצא תשובה שסיפקה אותו - "ובכן, עכשיו אני נזכר", הוא הרגיע את עצמו, "לפי מה שקראתי במאמרים שכתבו אתאיסטים ידועים, במוות הקליני נמצא המח במצוקה, הוא מפריש חומרים שונים, והם שיוצרים אשליה של יציאה מהגוף. מה שאומר כי ברגעים אלו ממש המח שלי מת בתוך הגוף. הרגע הזה הוא רק אשליה נוספת פרי מוחי. אני לא באמת נמצא מחוץ לגוף. כל החוויה שאני חווה עכשיו למעשה מתרחשת בתוך מוחי. עוד כמה רגעים והחושך הנצחי ודאי יגיע".

אבל החושך לא הגיע.

האתאיסט הביט בגופו, הוא הביט מלמעלה באנשים המסתובבים בחדר, בגוף המוכנס לתוך חדר קירור. זוהי בהחלט חוויה מוזרה ביותר, חשב האתאיסט לעצמו.

"מעניין איך המח מסוגל לגרום לי לראות את החדר כל כך בבירור, ולחשוב כל כך בצלילות. כי לפי מה שאני רואה, הגוף שלי מכוסה, והעיניים שלי עצומות, לפחות ממה שאני רואה עכשיו מן התקרה...". אותו אתאיסט, שהיה סקרן מטבעו, לא יכל שלא לשאול את עצמו שאלות מתבקשות.

"מדוע שהמח יגרום לי לחשוב שיש חיים אחרי המוות, ושאתי מסוגל לחיות ללא גוף?", חשב לעצמו נמרוד, "מדוע המח מתעתע בי כך? מדוע גורם לי המח לראות את גופי מלמעלה, את חדר הרופאים, את הגוף שלי, מנהרה בתקרה הקוראת אלי להכנס אליה... אם לא הייתי יודע טוב יותר, הייתי בטוח שיצאתי מן הגוף ואני מביט על הגופה שלי מן התקרה!". מחשבה זו הפחידה אותו.

תחושה אימה מילאה את לבו של האתאיסט. הוא הרגיש שהוא בגד ביוצרו, הפנה אליו עורף, וזילזל במי שאהב אותו ורצה בטובתו יותר מכל אחד אחר בעולם כולו. ההרגשה היתה נוראה כל כך, כי הוא הבין שהישות מרחמת עליו, מצטערת בשבילו צער שאין לו תקנה. הוא הרגיש כאילו הוא רצח במו ידיו את שני הוריו שגידלו אותו ואהבו אותו אהבת אמת.

הישות שנגלתה אליו, הישות הזאת שמילאה את כל העולם כולו, הוא יכל לתאר אותה אך ורק בשם התואר "א-לוהים". וא-לוהים רצה רק בטובתו. הוא נתן לו את ההזדמנות וכל הכלים לעשות זאת, אך האתאיסט בגד בו, זרק אבן לבאר מתוכה הוא שתה מים, והחליף את האהבה הגדולה ביותר בעולם עבור הבלי העולם.

כך האתאיסט הרגיש, אבל זה לא מה שהוא רצה לחשוב. האתאיסט זכר היטב את הרגעים האחרונים שלו במחלקת טיפול נמרץ. גם אם א-לוהים קיים, הוא חשב לעצמו, לא היתה לו שום סיבה להאמין בקיומו.

"מדוע לא האמנת בי?"
השאלה הדהדה בחלל האויר, מחכה לתשובה שתשלים אותה.

האתאיסט החליט להצדיק את עצמו.
"לא האמנתי בך, מכיוון שלא ראיתי כל הוכחות לקיומך". כך ענה האתאיסט.

ואז הארץ רעדה.
לפתע חלפו מול עיניו של האתאיסט אלפי מראות ותמונות שהוא ראה בחייו. הוא ראה תמונות של היקום, של השמים, של עננים, של יבשות, של טבע, של חיות ושל בני-אדם.

הוא ראה תמונות של אטומים ומולקולות עליהן הוא קרא רק בספרי לימוד. הוא ראה קשרים חשמליים בין אטומים, קשרים כימיים בין מולקולות, משוואות מורכבות בפזיקה, את הכח הגרעיני והחשמלי, כח המשיכה, הוא ראה לפתע ציורים של מחזור המים, של האטמוספירה, של האוזון, של מערכת השמש, של היקום ושל העולם. הוא ראה עין של נמלה, עורק של עלה, ומערכת עיכול של תא בודד, שהיו כולם מורכבים כמו עולם, ולפתע הבין האתאיסט שכל היקום מורכב מעולם בתוך עולם בתוך עולם, כאשר כל חלק וחלק מתאימים לזה לזה כמו בפאזל ענק.

אז הקול קרא באיטיות, וברוגע המהול בעצב -
"האם באמת חשבת שכל אלו נוצרו מעצמם, ללא מחשבה וללא כוונה?"
ומיד לאחר מכן אמר הקול -
"האם העולם שבראתי, לא היה מורכב ומתוכנן מספיק, כדי שתוכל להסיק על קיומי?"

ביותר לא היה מסוגל למצוא אפילו סיבה אחת, כדי להטיל ספק במציאות החוויה ועומקה.

ואז האור דיבר אליו.

* * *

פרק שני: ההוכחה הראשונה.

הדיבור נעשה בכח המחשבה. האתאיסט לא שמע קול באוזניו, אולי כי לא היו לו אוזניים. ובכל זאת הוא שמע קול ברור וצלול מאין כמוהו בתוך לבו, קול שמילא את כולו, ושידר חום ואהבה אליהם נמשך האתאיסט מאוד-מאוד.

"מדוע לא האמנת בי?"

זו היתה השאלה ששמע האתאיסט, וקשה מאוד לתאר את מה שהרגיש האתאיסט לאחר ששמע שאלה זו. תחושותיו היו מעורבות, וכל תחושה היתה צריכה בירור כשלעצמה. עם כל הקושי שבדבר, ננסה בכל זאת לתאר את המחשבות והרגשות העזות שמילאו את לבו.

קודם כל, נתאר את השאלה עצמה.
השאלה היתה ישירה וחדה כתער, אך מי ששידר אותה גילה רחמים אמיתיים כלפיו, רחמים שהזכירו לאתאיסט אבא המצטער על בנו צער של אמת, לאחר שנתפס הבן בעוון כבד ונורא, ממנו לא ניתן עוד לשוב ולתקן.

זה מאוחר מידי. הכל נגמר, ולא ניתן עוד לשנות - כך הרגיש האתאיסט. ולפתע בושא איזמה ונוראה מילאה את כל לבו, דווקא בגלל שהישות האינסופית גילתה רחמים ואהבה כלפיו, אהבה שהוא לא הכיר מעולם בחייו.
הוא חש בפעם הראשונה בסתירה והניגודיות האדירה שבין אהבה אינסופית לעומת זו של יציר מוגבל, שהזכירה בזעיר אנפין את האהבה הבלתי מוסברת שבין הורה לילד. לא היה ביכולתו להסביר כיצד ישות כה אדירה ואינסופית מצליחה לאהוב אותו באהבה כה אדירה, ולדאוג ליצור כל כך קטן ועלוב ביקום האדיר הזה. האתאיסט חשב בחייו על אינספור תרחישים אחרי המוות, האתאיסט חשב גם האפשרויות הרחוקות ביותר, אך אפילו פעם אחת הוא לא חשב למצוא א-לוהים אוהב ומרחם.

הנפלאה שלו, ועוד לומר בעזות מצח שהיצירה נוצרה מעצמה בלא חוכמה ובל כוונה.

ואז הוא שמע שוב את הקול מלא הרחמים, שואל בצער -
"איזו חוכמה הייתי צריך לברוא, שעוד לא בראתי בעולמי, כדי שתאמין בי?"

האתאיסט ניתח גם את השאלה הזאת, אך לא ידע מה להשיב עליה... פיזיקה, כימיה, מתמטיקה, ביולוגיה, פסיכולוגיה - הבורא יצר את כל החוכמות שבעולם, ונתן לבני-האדם את האפשרות להבין חוכמות אלו ולהשתמש בהן. ובכל זאת לא הסיק האתאיסט על קיומו.

והקול חזר והוסיף -

"השמים והארץ זעקו בכל יום ויום שאני בראתי אותם, אך אתה לא הקשבת לצעקתם. כל איבר ואיבר מגופך, וכל בריה שבראתי בעולמי, זעקו שאני בראתי אותם. אלף עדים עמדו לפניך, אך לא הסכמת להביא אותם למשפט אמת, ולא היית מוכן לשמוע את עדותם.

כמה הגיון וכמה חוכמה נתתי לך, בני יקירי, אך אתה השתמשת בהם כדי להתכחש אלי בתירוצים מפותלים, ולגרום לאנשים להטיל ספק בקיומי. מה עשית?"

האתאיסט חשב לרגע, חיפש תירוץ הגיוני מספיק, ואז אמר - "חשבנו שהעולם נוצר במיליוני שנים, שזה רק עניין של זמן, עד שנוצר העולם בו אנו חיים".

התשובה הגיע מיד, בצורת סדרת שאלות מהן לא ניתן להתחמק -

"ומי ברא את הזמן, אם לא אני? ומאין הגיע העולם, האם שאלת את עצמך? האם באמת חשבת שיש לזמן שכל ותבונה כדי ליצור סדר בעולמי?"

בחרת להאמין בדעה שאין אתה אפילו מסוגל לקלוט בשכלך. והרי גם אלף שנה וגם יום אחד אינם שונים זה מזה, ואין לימים ושנים שום יכולת ליצור עולם, ליצור חוכמה או ליצור יופי. האם ראית פעם את הזמן בונה דבר מה? האם בניין משתבח עם השנים או מתיישן? האם מבנים מתחזקים עם השנים או נחלשים? האם יצור משתבח עם השנים או מזדקן? הרי הזמן תמיד הורס, כי אין לו את השכל להרכיב ולבנות. ואתה חשבת שהזמן הצליח לבנות עולם ומלואו?

לזמן אין שכל ואין דעה, והוא אינו יכול ליצור דבר. המקרה אינו בעל שכל להרכיב ולבנות. האם לא הבנת זאת? האם לא ראית את כל החוכמה והכוונה בעולמי? האם לא ראית כיצד רגליך על הקרקע, העונות מתחלפות בכל שנה, הגשם יורד בעיתו, השמש זורחת על פניך בכל יום והירח מאיר בכל לילה, ועל כל אלה נתתי לך שכל נפלא להבין את העולם שבראתי לכבודך. וכל זאת חשבת שהזמן והמקרה יצרו מעצמם?"

האתאיסט לא ידע לרגע מה להשיב. הרי אפילו הגיון של ילד זועק שהעולם נוצר בכונה אדירה, על אחת כמה וכמה חוכמה של אדם בוגר ומלומד כמוהו. איך הוא יכל להתכחש לאמת פשוטה כל כך?

אך האתאיסט לא ויתר. הוא היה חייב לנסות להצדיק את עצמו.
"אני סמכתי על אנשי המדע, ועל התיאוריות המסבירות כיצד נוצרו העולם והחיים מעצמם". כך אמר האתאיסט.

והתשובה לא איחרה להגיע, בצורת שאלה נוספת -
"האם באמת חשבת שחוכמה נוצרה בלא חכם?
אף החכמים הגדולים ביותר לא הבינו את דרכי העולם, ומכל החוכמה שבראתי לא למדת דבר?"

האתאיסט הבין את השאלה וניתח אותה. כן, הוא חשב לעצמו, הרי גם המדענים הידועים ביותר בעולם לא היו מסוגלים להבין ולחשב את כל מורכבות הבריאה ונפלאותיה. אף אנשי המדע הגדולים ביותר הודו בקטנות מוחם לעומת חוכמת הטבע והחיים, ואף אנשי המדע הגדולים ביותר סתרו את עצמם פעם אחר פעם, ושינו את דעתם שוב ושוב. הוא הבין את השאלה, וחשב מה להשיב עליה.

ואז, טענה חדה נוספת נשמעה, מיד אחרי מחשבתו האחרונה של האתאיסט. וכך אמר הקול -

"גם האדם החכם ביותר לא יכל ליצור עולם, וגם האדם החכם ביותר לא יכל ליצור חיים. בכל חוכמתם לא יכלו ליצור החכמים אפילו אטום או פרעוש. ואתה באמת חשבת שכל היקום, העולם, החיים ובני-האדם נוצרו מעצמם?"

האתאיסט הרגיש שהוא ויתר על הגיון-ברזל עבור תירוצים מתחלפים וחסרי בסיס. אנשי מדע. איך הוא יוכל להאחז בהם עכשיו? אנשי מדע לומדים על העולם מזה מאות ואלפי שנים, והם עדיין לא הצליחו להבין את היקום וכל דרכי פעולתו. האדם עדיין לא מסוגל לתפוס את גודל היקום ומשוואותיו, או אפילו להבין כיצד פועל התא הקטן ביותר. השאלה פשוט זעקה מאליה.

הקול קרא -

"האם באמת חשבת שכל החוכמה שבראתי בעולמי יכלה להיווצר מעצמה, סתם כך, בלא חכם, ובל כוונה?"

לא היתה חוצפה גדולה מזו. היה זה כמו לעמוד בפני אומן או ארכיטקט אשר יצר את היצירה המדהימה בתבל, ולשקר בפניו שלא נראית שום כוונה ביצירה

הקול השיב בפשטות, וללא כל מאמץ -
"היה עליך להפעיל את השכל וההגיון שהענקתי לך, ולחשוב בהגיון. הרי מי שיצר את היקום כולו לא יכול להיות בעל גוף, והוא אינו מוגבל לדבר. הוא האינסוף, וזהו אני. היה עליך להבין מהבריאה, כי מי שיצר אותה נמצא בכל, ולא יתכן בו שום חילוק והפרדה. האם באמת חשבת לעצמך שהיקום כולו נוצר בידי אלילים מוגבלים ובעלי גוף?"

והרי אילו היו שני אלים או יותר, כי אז היה צריך להיות מי שקדם להם, הפריד ביניהם, חילק את כוחותיהם ואת הגבולות ביניהם. לכן אלים לא יכלו לברוא את העולם, ואין אחר מבלעדי. עם הגיון פשוט יכולת להבין זאת ללא שום קושי. באינסוף אין חילוקים ואין גבולות, כי כל גבול וכל חילוק מעיד על מגביל ועל יוצר שקדם להגבלה. אין בי חילוקים ואין לי גבולות, כי אני הוא האינסוף. לכן אני אחד, ואין שני לי, רק אני הייתי, ולא יהיה אל אחר."

האתאיסט הבין זאת. אך גם מי שלא הבין זאת, צריך להבין שיש לפחות בורא אחד ליקום, וכל מי שחושב שיש יותר מאל אחד, עליו צריכה להיות מוטלת חובת ההוכחה.

או אז שאל נמרוד בתמיהה - "אך מאין הגעת? האם מעולם לא נוצרת? כיצד זה יתכן?"

הקול ענה -
"תמיד הייתי, כי אני הוא גם יוצר הזמן. לכן איני מוגבל לזמן, ומבחינתי הזמן איננו קיים. אני הוא מי שיצר את התהליך של מוליד ונולד, ואני הוא מי שיצר את המושג של התחלה ושל סוף בעולם, כך שאיני כפוף לחוקים אותם יצרתי בבריאה. אני הוא הנצח, וכפי שאין לי סוף, כך גם אין לי התחלה. כי לאינסוף אין גבולות ואין זמן ואין חילוקים, כי שום כח אינו מגביל אותי, זהו האינסוף, וזה מי שאני. לפני לא נוצר אל ואחרי לא יהיה. תמיד הייתי ותמיד אהיה."

"איך יכולתי להבין זאת?" - תהה נמרוד, מנסה לרדת לעומק הדברים.

והקול הסביר -
"לאינסוף אין גבולות. היה עליך להבין שמי שיצר את היקום הסופי והמוגבל הזה, אינו מוגבל בעצמו לחוקים אותם הוא יצר. יצרתי את חוקי הטבע, ולכן איני כפוף לחוקי הטבע.

אני יצרתי את היקום החומרי, החלל והמרחב, ולכן איני כפוף לגבולות של חומר או מרחב, ולכן גם אין לי סוף. אני הוא האינסוף.

האתאיסט נותר בלא מילים. והקול המשיך -
"כל החוקים שנתתי בעולמי, ואתה חשבת שהזמן יצר אותם, בטעות, בלי כוונה ובלי מחשבה.

תמיד היית בני, ותמיד אהבתי אותך, אך אתה בחרת להיות עובד אלילים כל חייוך. האמנת באליל הזמן, באליל המקרה, ובאליל המדע. בכמה אלילים האמנת, ובאיזו דבקות האמנת בהם, ועבור אלילי שקר וכזב אלה כפרת בי."

לבו של נמרוד זעק אליו, "איך יכולת להיות כל כך עיוור?", אך עקשנותו הפצירה בו להמשיך ולחפש כל תירוץ כדי להשען עליו.

"התכחשתי לקיומך", אמר לבסוף נמרוד, אך הוסיף - "כי גם אם אתה קיים, הדבר מעלה שאלות רבות נוספות, כמו מאין הגעת, ומי אתה בדיוק. לכן העדפתי להאמין שאתה לא קיים, כדי לא להסתבך."

הקול ענה ברוגע, שממנו לא ניתן להסתיר דבר -
"בני יקירי, שערי תירוצים לא ננעלו, אך חדרי ליבך גלויים לפני. האם העולם לא מעיד כאלף עדים על קיומי? האם אלפי העדים הללו לא מעלים אלפי שאלות על מי שברא אותם בכוונה וברצון? ולכל התשובות שאלה אחת, כי הם כולם מעידים על מי שברא אותם. ורק בגלל כמה שאלות שאין לך הבנה בהן, בחרת לכפור בקיומי? האם ילד לא יאמין בקיום אביו, רק בגלל שהוא לא יודע מאין הגיע אביו ומה הם כל מעשיו? האם תעלה על דעתך כי מכונה מופלאה לא צריכה יוצר, רק בגלל שאינך מבין מי יצר אותה, או כיצד הוא עשה זאת?"

עליך להודות באמת, גם אם היא מעלה שאלות נוספות, שאין ביכולתך לפתור. אם אביך קיים, אז הוא קיים, ואם יש יוצר למכונה, אז יש יוצר למכונה. ואין זה משנה אם אתה מכיר את אביך או את יוצר המכונה. עליך להודות באמת, ורק אז תוכל לגלות עוד פרטים מתוך האמת.

רצית לדעת מי אני? היה עליך רק להביט בעולמי. אני הוא בורא היקום, היחיד והאינסופי, שיצר את הכל. מעשי מעידים עלי, והיית יכול להכיר אותי באמצעות היקום המורכב שיצרתי עבורך, ולהבין את רצוני על פי הדרך בה יצרתי את נפשך, את נפש האדם.

אני הוא מי שיצר את העולם ואת בני-האדם כדי להטיב להם. אני הוא יוצרם היחיד, ואין יוצר אחר מלבדי. אני הוא היחיד השולט ביקום, והנותן חוקים וכח בכל דבר קיים. בלעדי לא יתקיים דבר, וללא רצוני לא היה קיים דבר. האם לא די בכך כדי להכיר בי? אני הוא אביך הנצחי, אשר יצר אותך כדי להטיב לך."

האתאיסט תהה לרגע, ואמר -
"אך כל כך הרבה דתות האמינו באלים, איך יכולתי לדעת שאתה שונה מהם? כיצד יכולתי לדעת שאתה אחד? וכיצד יכולתי לדעת שאין אלים נוספים?"

מנסה להבין את מציאותי? האם אתה מסוגל להבין את מושג הזמן? האם אתה מסוגל להבין מהו העתיד מבחינתי?
ואתה מבקש לעסוק בנסתרות הגבוהות מביתך. על כן אענה לך תשובה קשה, שלא תיתפס בשלך".

ובעל הקול הסביר את דבריו -
"אני הוא האינסוף, ואיני מוגבל לזמן. במציאות האמיתית העבר, ההווה והעתיד מתקיימים בעת ובעונה אחת. בעולם הזה אתה מרגיש שאתה חי חמישים ומאה שנה, אך הזמן הזה אינו אלא אשליה, וכל חיך חלפו בתוך רגע אחד כמו צל חולף. בתור אדם אתה מוגבל למציאות הזאת, ומסוגל לתפוס רק את זרימת הזמן שיצירתי עבורך, מן העבר אל ההווה, ומן ההווה אל העתיד. ואתה חי בהווה, וזוכר רק את העבר.

אך מבחינתי הזמן אינו קיים כלל, אני הוא האינסוף, ולכן אני נמצא בכל זמן בעולם, גם בעבר, גם בהווה וגם בעתיד. אני נמצא איתך בהווה, אך בו-בעת אני נמצא איתך גם בעתיד. כאשר אתה משנה את מעשיך בהווה, מעשיך משתנים גם בעתיד. ואני נמצא איתך תמיד, גם פה וגם שם, ולכן אני יודע תמיד מה אתה עושה. אך אינני קובע את הבחירה שלך. כשאתה בוחר כאן, אני רואה אותך גם שם, וכשאתה בוחר שם, אני רואה אותך גם כאן.

הנה אתה יודע שהמן הרשע ניסה להרוג את כל היהודים בפרס. הידיעה שלך על מה שעשה המן בעבר, ודאי לא מחייבת את המן לבחור את מה שהוא בחר בעבר. מבחינתי העבר והעתיד הם זהים, כי אני הוא יוצרם, ונמצא בכל מקום ובכל זמן. לכן כאשר אדם בוחר דבר בעתיד, איני משנה אותו. אני נותן לאדם לבחור גם בעבר, גם בהווה וגם בעתיד, ואני צופה בו תמיד בכל הזמנים כולם, כפי שאתה צופה במעשים שלך בכל הזמנים שאתה נמצא בהם, אך פשוט לא מודע לזה, בגלל שאתה מוגבל לזרימת הזמן. אך היה ראוי לך להאמין בי ובכח הבחירה שנתתי לך, ולא להתפלפל בעניינים שאין לך מושג ויכולת להבין בהם.

האתאיסט תירץ את עצמו לבסוף, ואמר -
"כל העסק הזה הוא מאוד פילוסופי ועמוק. איך היית מצפה ממני להבין את כל זה ולהאמין בך?"

והקול ענה -
"בני היקר, אני רואה את ליבך ותמיד ראיתי. האמת היא פשוטה מכדי להתווכח עליה, ומי שמתפלפל בה עושה זאת רק כי הוא מבקש להתחמק מן התשובה. כל המתפלפלים על האמת פשוט מחפשים תירוצים מחוכמים כדי להתכחש לאמת. אך אדם ישר רואה את האמת הפשוטה, ולא שואל שאלות היכן שדעתו קצרה מלהשיג את התשובות.

אני יצירתי עם היקום את זרימת הזמן וההתחלה, ומכאן שאני אינני מוגבל לזמן, ותמיד הייתי בלא התחלה ובלא סוף.
מעשי מעידים עלי. די אם היית מודה שיש ליקום התחלה ויוצר, כדי להבין מיד שאני הוא הבורא היחיד, האינסופי, המגביל שאיננו מוגבל".

אז הוסיף האתאיסט לשאול בתמיהה שאלה אחרת, נפוצה לא פחות:
"ומה לגבי השאלה על הידיעה והבחירה? האם יש לבני-אדם בחירה, כאשר אתה רואה את העתיד?"

הקול ענה בפשטות -
"בני יקירי, כאדם אתה מוגבל להבין את מציאותי, וגם בתור ילד לא ניסית להבין את אביך וכל מעשיו, עד שגדלת וזכית להכיר את העולם האמיתי. המתן גם אתה לעולם האמת, אתה נמצא רק בשער אליו".

אז תירץ האתאיסט בהקלה מסויימת -
"אך אם אינני מסוגל להבין, אז איך יכולתי להאמין?"

והקול השיב בלשון תוכחה -
"השכל הפשוט והישר ביותר מעיד על קיומי, אך בחרת בפילפולים כדי לנסות ולהתכחש לקיומי? וכיצד חשבת להבין אותי? הרי את התבונה והתודעה שלך אינך מסוגל להסביר, ואתה מבקש לדעת כיצד אני מנהיג את עולמי?
והרי טבעתי בך את היכולת לבחור, ואת כל חיך אתה מנהל על פי ההבנה שאתה בעל בחירה ואחראי למעשיך. ואם טבעתי בך בחירה זו, האם לא תסמוך עלי שהיא הבחירה שלך?"

ואם לפניך מכוונה מורכבת שאינך מבין כיצד היא עשויה, ואתה רואה שהיא פועלת באופן מסויים, ויוצר המכוונה מעיד עליה שהיא פועלת באופן זה. אם לא תאמין לעיניך, האם לא תאמין לכל הפחות ליוצר המכוונה? וכך הרי כתבתי בתורתך, ובחרת בחיים.

ואיך חשבת להבין את הבחירה, אם היא אינה חלק מהמציאות החומרית בה אתה חי? כיצד חשבת להבין חלק אלוקי בנפשך? האם באמת ביקשת להבין את יכולת הבחירה בדרך הטבע וההגיון האנושי? הרי שום חישוב ושום הגיון טבעי אינם מסוגלים להסביר את יכולת הבחירה. היא אינה חלק מהטבע, היא גבוהה מן הטבע והיא מסוגלת לשלוט בטבע. לכן הטבע לא יכול להסביר אותה, כפי שהוא לא יכול היה להסביר את מהותי האינסופית.

והיית צריך להודות במציאותי הלא טבעית, כמו שהיה עליך להודות במציאותך הלא טבעית. הרי כל חיך היית במאבק של יצרים, בין טוב ובין רע, בין מוסר ובין רוע, בין אמת ובין שקר. מי טבע בך את היצרים הללו, ואת כח הבחירה הזה, אם לא אני? ואתה עוד מבקש לדעת כיצד אני רואה את הזמן ושולט בו? האם אתה

* * *

פרק שלישי: התירוץ האחרון.

הקול ענה לשאלה מיד, בחוכמה, ברוך ובנעימות שרק ציערה את האתאיסט יותר. מסיבה בלתי ברורה, רצה האתאיסט שהקול יכעס עליו. אך הוא גילה שבעל הקול רוצה רק בטובתו, ומוכיח אותו מתוך אהבה ודאגה אמיתיים.

וכך ענה הקול לשאלתו -

"בני, בני היקר, האם הלב שנתתי לך, לא לימד אותך דבר על משמעות חייך בעולם? ואתה ממשיך להתכחש. מי חשבת שנתן לך את הכח להאמין בי או לכפור במציאותי?"

היתה לך כל היכולת שבעולם להאמין בי וגם לכפור בי, ושתי האפשרויות נמצאו לפניך, נתונות לשיפוטך. מי לדעתך נתן לך את שתי האפשרויות הללו? ומי לדעתך נתן לך את היכולת לבחור להאמין או לכפור בהן? האם באמת חשבת שטבע עיוור נתן לך את היכולת להסיק על קיומי ולכפור בי?"

הרי שכל ותבונה נתתי לך, שאין לשום חיה בעולמי. ואם היית חיה, לא היתה לך שום בחירה כלל, ולא ספק ולא אמונה. אילו הייתי בורא אותך כמו כל בעל-חיים אחר, היית פועל אך ורק על פי יצריך בלי כל מחשבה, בלי אמונה ובלי כפירה. אז מי לדעתך נתן לך את היכולת התבונית הזו, אם לא מי שברא אותך?"

לבו של האתאיסט ביקש להתבקע, הוא כמעט נשבר והביע חרטה, אך יצר העקשנות שבו התעקש על הויכוח, הוא זכר את כל חייו, הוא זכר את מחשבותיו האחרונות בבית החולים, והוא רצה להצדיק את עצמו. בלבו חיפש האתאיסט גם את התירוץ העלוב והדחוק ביותר כדי להגן על נפשו מתוכחה. לבסוף הוא מצא אחד.

"אבל איך יכולתי לדעת שיש משמעות לחיי?" קרא נמרוד, "איך יכולתי לדעת שאני שונה מכל בעלי-החיים האחרים שיצרת בעולמך? איך יכולתי לדעת שאני עוד יצור חסר משמעות ביקום הרחב שיצרת?"

והתשובה הגיעה כהרגלה, פשוטה וברורה -
"כל בעלי-החיים הננים מהעולם הזה, מסתפקים באוכל, במחסה ובטבע הסובב אותם. הם לא מבקשים יותר מכך, כי הם נבראו עבור העולם הזה. כל היצרים שלהם באים על סיפוקם בעולם הזה.
אך אתה, בן אדם, שונה מהם בתכלית השינוי.

היה לך את כל השכל שבעולם להבין שהעולם נוצר בכונתי, שאני קיים, ורוצה בטובתך. כל השאלות על מהותי, על דרך מעשי, על הבחירה והעתיד, הם כולם תירוצים שנועדו להרחיק אותך ממני. האדם לא צריך להתפלפל בשאלות נשגבות ממנו, במיוחד כאשר האמת ניצבת פשוטה וברורה מול שתי עיניו.

היה עליך להכיר במוגבלות שכלך ולהודות מתי אין לך את היכולת לשאול ולהבין. ובאותה מידה היה עליך להכיר גם ביכולת של שכלך להכיר ולהודות בקיומי. אך בחרת לפעול באופן הפוך, היכן ששכלך יכל להסיק על קיומי, דחית זאת בתירוצים על בעיות נשגבות משכל אנוש, והיכן ששכלך היה מוגבל להבין את דרכי, עסקת בכך בפילפולים מיותרים כדי לחפש סתירות במהותי.

עשית הכל בצורה הפוכה, והשתמשת בשכל שנתתי לך באהבתי, רק כדי לעוות ולסלף את האמת הפשוטה. אמת כל כך פשוטה, כל כך ברורה ונהירה, ואתה דחית אותה במאמץ כה רב. כמה דרכים נתתי לפניך כדי להכיר בקיומי, והכל היה לטובתך. היה עליך רק לאהוב את האמת ולשנוא את השקר. אם רק היית פותח לי פתח כחודו של מחט, ואני הייתי פותח לך עולם ומלואו.

האמת היתה תמיד לפניך, זועקת שתביט בה, אך לא העזת להציץ בה בכובד ראש ורצינות, כי תמיד פחדת מהתשובה שתגלה. פחדת להפוך לאדם דתי ולהאמין בי, כי רצית להרגיש עצמך מורם מעם, ביקשת להיות חומרי, מדעי וספקן. רצית להצדיק את רגשותיך ואת גאוותך. כעסת וביקשת למרוד בדת, אך גם רצית להתעלם מקיומי ללא נקיפות מצפון. לכן נלחמת בדת, ולכן נלחמת בכל ראייה המצביעה על קיומי. לא רצית שאהיה קיים, וגם לו ידעת שאני קיים לא רצית להיות בני.

בחרת שלא להאמין לי, ובכח הבחירה שנתתי לך בחרת להאמין באילילים חומריים של טבע ומקרה.

אני יודע את ליבך באמת, כי אני נתתי לך לב. זה היה הפיקדון, וכעת לברך אבוד, כי איבדת אותו, כי לא רצית בקיומי. לא רצית שאנהיג את חייך ואהיה חלק בעולמך. לא רצית חוקים ולא רצית אחריות על דרך חייך. כעסת וזילזלת בי ובכל שליחי התשובה ששלחתי כדי לעזור לך.

תמיד פחדת לגלות אמת בקהילת שומרי המצוות, המגונים בעולם ובפי אנשי המדע אותם החשבת. לכן זילזלת בהם ובחוכמתם, גינית אותם ואת חוכמתי. ועכשיו מה יהיה בגורלך, כמה הרחקת עצמך ממני, וכמה רחוק ועצוב תהיה עכשיו, והיכן תימצא עכשיו תרופה למצבך?"

האתאיסט הנבוך לא ידע עוד מה להשיב.

לבסוף הוא קרא - "לא היתה לי את הבחירה להאמין בך! לא יכולתי לדעת שיש משמעות לחיים, ולא היתה לי כל סיבה לחשוב שבראת אותי עבור תכלית ומטרה. לכן לא האמנתי."

והתשובה הגיעה כתמיד, צלולה ופשוטה.

"בני, אהובי. כמה שליחים מסרתי בידך, כדי שיקראו לך לפשפש בתכלית חיך, ולברר את האמת על החיים. מדוע לא שמעת להם, וביררת את מוצאם?
הרי ראית בעיניך שכל טבע שבראתי בעולמי מוגבל לחוקים, ואין לו בחירה בפני עצמו. אכן נופלת, ונמלה צועדת, אריה טורף, ותרנגולת דוגרת. הם כולם מתנהגים כפי שהנהגתי אותם וקבעתי עבורם. כולם חומריים. ואתה, בן אדם, רק אתה שונה מכל יצור אחר בעולמי. אתה מסוגל לבחור מרצונך כיצד לנהוג, ואיש אינו יכול לקבוע עבורך לאן תלך, מה תחשוב או מה תעשה.

לא היית מוגבל לחוקים כמו החיות בעולמי, ולא היית מוגבל לחוקים כמו היקום. גם לא היית בוחר לפי המקרה, אלא אתה מעצמך היית בוחר כיצד לנהוג. לא הוגבלת לחוקים ולא הוגבלת למקרה.

היה עליך לראות כיצד אכן מוגבלת ליפול, ונמלה מוגבלת לאגור, אך אתה לא מוגבל להלך בדרך מסויימת. הבחירה נתונה בידך, בשונה מכל יצור אחר בעולמי, בשונה מכל דומם וכל טבע. אינך חלק מהטבע, ונמצאת בך נשמה גבוהה מאוד. רק בזכותה אתה יכול לפעול נגד הטבע, להעלות מעלה כמלאך, ולרדת מטה כשטן. הבחירה בידך, ואם רק היית מביט בה, בבחירה החופשית שלך, היית מבין מיד שאתה שונה מכל טבע בעולמי, שאינך חומר, ויש בך מהות בלתי טבעית, מהות רוחנית, נשמה אלוהית שאני נתתי בך.

אתה מסוגל ליצור, אתה מסוגל לעשות ולבחור. כל אלו ניתנו לך ממני, ואין אותם לשום יצור וחומר בעולמי. האם לא ראית שאתה שונה מכל בריאה אחרת? האם לא ראית שיש באדם מהות בלתי חומרית, שהוא מסוגל להתנהג בניגוד לטבעו ורצונותיו? האם לא ראית שכח הבחירה של האדם הוא היפך הטבע, החוקיות והמקרה של העולם?

כמה שליחים מסרתי לך, רק כדי שתביט באמת ותודה בה. מסרתי לך יצר טוב ויצר רע הנלחמים בנפשך על האמת, ואתה השופט ביניהם להחליט על כל דבר, אם טוב הוא או אם רע. האם מלחמת היצר לא לימדה אותך דבר על התכלית שלך בעולם, על הנסיון ומבחן האמונה? האם לא ראית שאני בוחן אותך בכל יום ויום על כל צעד ושעל? והרי נפשך זועקת על קיומי, כל חוכמתך זועקת שחכם יצר אותה, וכל האהבה שנתתי בך, היכן היא היום?

רחמים, אהבה ומוסר כליות (מצפון) טבעתי בנפשך, להיות אמיתי עם עצמך, להתחרט על פשע, לחוש חוסר סיפוק כאשר אתה משקר לעצמך, מתי אתה רע ומתי אתה לא אמיתי עם עצמך. האם לא הבנת שהם נועדו כדי לבחון אותך? כל השליחים שטבעתי בנפשך, ועדיין חשבת שאין דין ואין דיין?

בחירה חופשית בין טוב ורע נתתי לך, ואתה היית השופט היחיד בין טוב לרע. שום חיה לא בוחרת את דרכה בחיים, והנה אתה יכולת לבחור את דרכך, כי אתה היית השליט על חיך, אתה היית השופט האם ללכת בדרך טובה או רעה. האם הבחירה שטבעתי בנפשך לא לימדה אותך דבר על התכלית שלך בעולם?"

האתאיסט חשב על הדברים שנאמרו, ואז שאל שאלה נפוצה:

אתה עוסק במוסר, בצדק, במשפט, בלימוד, בחוכמה, ברגש, במחשבה, במדע, ביצירה, בשירה, בנגינה, בחיפוש האמת, בדת, באלוקות, בעולם הבא ובנסתר. כך הם בני-האדם בכל העולם, שונים מכל חיה שיצרתי בעולמי. וגם אתה נבראת אדם. היתה לך בחירה במעשיך, הנפש שלך זעקה למשמעות, לתכלית גבוהה בחיים. וכל חיך לא מצאת סיפוק אמיתי בעולם הזה, והנפש שלך זעקה למציאות גבוהה יותר, לדת ולרוחניות.

בכל בני-האדם טבעתי רגשות עזים אלה, רצון לדת, למוסר, לצדק, לאמת, לאלוקות ולמשמעות. כך יוכלו בני-האדם לחפש את האמת בעולם.

שום מדע ושום חומר אינם מסוגלים להעלים רגשות אדירים אלה, ולפתור את האדם משאלות קיומיות. כל אדם שואל את עצמו, מדוע הוא חי, לשם מה הוא נברא, מהי מטרת חייו בעולם, ולהיכן הוא הולך?"

האתאיסט שתק, והקול המשיך לדבר.

"מה חשבת שרציתי ממך?"

מדוע נתתי לך יצר טוב ויצר רע, אם לא ביקשתי שתתמודד איתם לפי חוקי מוסר אלוהיים? מדוע לא בראתי אותך כמו חיה הפועלת על פי יצירה מבטן ומלידה, כמו חיה שאינה בוחרת את דרך חייה בעצמה?

מדוע חשבת שנתתי לך בינה, הגיון, תודעה ומוסר כליות, אם לא רציתי שתחפש דרכם את משמעות החיים בעולם?

האם חשבת שאני אפקיר את האדם בעולם ללא ספר הדרכה? האם לא חשבת מדוע האדם פוחד מהמוות יותר מכל בעל-חיים, גם כאשר אין לו עוד סיבה חומרית לחיות בעולם? האם לא ראית שכל האומות בעולם הבינו שיש חיים אחרי המוות, שיש שכר על הטוב ונענשים על כל חטא? האם לא הבנת שהאדם מטבע בריאתו שואף לנצחיות?

את כל אלו אני בראתי, כי אני יצרתי את נפש האדם, ולא הטבע העיוור. את כל הרגשות הללו טבעתי בבני-האדם וגם בך, לכן הגיעו האנשים לדת. יצרתי רגשות אלו בקרבם כדי שיחפשו אחר דת האמת בעולם. האם כל התכונות הללו לא לימדו אותך דבר על תכליתך?"

האתאיסט חיפש תשובה במחשבתו, ניסה למצוא תירוץ נוסף. בכוחות מאומצים אמר נמרוד, כמי שלא שמע את התשובה האחרונה -

"אבל איך יכולתי לדעת שיש לי נשמה? איך יכולתי לדעת שיש בחיים הללו יותר מהחומר הנראה לעין?"

כך קרא האתאיסט ברעדה, מצפה לעוד תשובה איתה לא יוכל להתווכח בהגיון.

וכך אכן ענה הקול -

"אך כיצד יכולתי להיות בטוח? אולי נבראנו רק כדי להנות מהעולם הזה?"

והקול ענה -

"האם חשבת שהאדם נברא רק כדי להנות מהעולם הזה? והרי אתה יודע שבני-האדם מטבעם מתקשים להנות בעולם הזה, הם עובדים ומתאמצים יותר ממה שהם נהנים, וגם ההנאות שלהם ספורות ורגעיות, חולפות ונשכחות. בני-האדם אף פעם לא מסתפקים במה שיש להם, וגם העשירים והמפורסמים שבהם לא מאושרים באמת, הם דואגים ומודאגים מהבלי העולם והזמן - מן הכסף, הפרסום והתהילה הנלקחת מהם עם השנים, הם לא מוצאים סיפוק בחיי החומר, וחיי המשפחה שלהם מוכיחים זאת. שום איש אינו מאושר בעולם הזה - אם הוא חי רק עבור העולם הזה. די היה לך להביט ביצירה, כדי לדעת לאיזו מטרה היא נוצרה. כי אם האדם היה נברא כדי לחיות, אז מדוע הוא מת? ואם נברא האדם כדי למות, אז לשם מה הוא חי?"

בעלי החיים נוצרו אך ורק עבור העולם הזה, ולכן כל הנאתם נמצאת בעולם הזה. בני-האדם נבראו עבור העולם הבא, ולכן הנאתם מהעולם הזה היא מוגבלת. אם רק היית מביט על בעלי החיים, היית מבין מיד את תכליתם בעולם הזה, לעומת התכלית שלך. היה עליך רק להביט בכלב או חתול שבראית בעולמי, ולראות עד כמה הם נהנים ומאושרים מחיי החומר שלהם - הם מסתפקים במעט ביותר, באוכל ומקום בטוח, ולא זקוקים ליותר כדי להיות שמחים ומאושרים.

ראית כיצד נראה כלב אשר מוגשת לפניו ארוחה? ראית כיצד הוא מזיל ריר ומתמלא שמחה בכל פעם מחדש, כאילו היתה זו ארוחתו הראשונה, והוא סועד סועדת מלכים... ראית עד כמה נהנה הכלב לשחק בכדור? עד כמה נהנה החתול לשון ולהתכרבל? ואחרי שראית את הכלב והחתול, ולמדת על בעלי החיים בעולמי, כיצד יכולת לחשוב שהאדם נברא עבור אותה מטרה?

האם האדם מסוגל להגיע לשמחה של כלב או חתול? האם אי פעם נהנת כל כך ממראה ארוחה, או כדור שנזרק לעברך? האם היית מסוגל להזיז ריר ולרקוד מרוב שמחה בכל פעם שמוגשת לך ארוחה פשוטה? כמה עבודה ומאמץ האדם משקיע, והוא אינו מסוגל להגיע אפילו לשמחה של כלב!

האם באמת חשבת שמשמעות החיים שלך היתה להגיע לדרגה של כלב או חתול? הרי גם אדם הנהנה מארוחות דשנות, בסופו של דבר יתרגל אליהם, כפי שהוא יתרגל לכסף, משחקים, מראה חיצוני או כל הנאה חומרית אחרת. האדם נמצא כל חייו במרדף אחרי האושר, כי הוא אינו מצליח להנות מחיי החומר. באדם יש מהות רוחנית, ולכן החומר לא מסוגל לספק אותו לאורך זמן. לעומתו, אפילו כלב מסוגל להנות בכל יום מחדש מחיי החומר, מאותה ארוחה ומאותו משחק, כפי שהפירה נהנית בכל יום מאכילת העשב, והלטאה מחום השמש. בעלי החיים מאושרים מחיי החומר, ולא דורשים יותר מזה, כי הם עצמם חומריים ונבראו עבור החיים החומריים.

האדם שונה מכל יצור חי אחר, כי השאיפות שלו לא מסתכמות בחיי החומר, והוא אינו מסוגל להגיע לאושר אמיתי על ידי הנאות חולפות. די אם היית מביט בחייך, כדי לראות שבראית אותך עבור מטרה נעלה יותר מהעולם הזה.

הרי אם כל משמעות חייך היתה רק להנות מהעולם הזה, הייתי בורא אותך כמו כל חיה או בהמה אחרת, החיים עבור הרגע. הם נהנים ללא מאמץ, ומן הדברים הפשוטים ביותר, ומסתפקים במה שיש להם. לעומתם האדם צריך להתאמץ ולהשקיע כדי להנות, ולא מסתפק במועט. וגם כאשר האדם משיג את ההצלחה החומרית שהוא חיפש, הוא מתייאש ממנה כעבור זמן, ומחפש מטרה חומרית אחרת לרדוף אחריה. האדם אינו כמו בעלי החיים המסתפקים בחומר, האדם שואף לרוחניות.

אתה אדם, ולכן תמיד ידעת זאת. אתה חושב על העתיד, והידע משפיע על החיים שלך בהווה. לא נבראת כדי להיות כלב החי רק עבור העולם הזה. ולכן גם לא רצית להיות כלב או חתול, ולא קינאת בהם כלל, כי בתוכך הבנת שחיי החומר הם נחותים מחיי הרוח. רק מסיבה זו היית נעלב כאשר היו משווים אותך לכלב או חתול. בתוכך ידעת שמשמעות החיים היא גבוהה יותר מהעולם הזה, כי האדם מסוגל להתגבר על רצונו ולהנות ממושגים רוחניים כמו שירה, חוכמה ואהבה. האדם מסוגל לבנות את עצמו ואת אישיותו, והבחירה בידו אם להיות אנוכי כבהמה או אהוב כמלאך. רק לאדם יש את הכח הזה, לרדת לרמות השפלות והבהמיות ביותר, ומצד שני את היכולת לעלות לדרגות הגבוהות והקדושות ביותר."

הקול סיים את דבריו, אך הוא המשיך להדהד בלבו של האתאיסט. האתאיסט חשב זמן מה על מה שנאמר, ואז הוא קרא - "נכון. האדם לא נברא כדי להנות, ולא מסוגל להנות כמו בעלי החיים. אבל איך היה עלי לדעת זאת? האם ציפית ממני לחשוב על כל המהלך הלוגי הזה בעצמי, לחקור את בעלי החיים ובני-האדם?"

והקול הסביר -

"האמת אינה נחלת החכמים בלבד, אלא נחלת כל בני-האדם. לא היית חייב להיות חכם כדי למצוא את האמת. מספיק אם היית ישר ואמיתי עם עצמך. אם רק היית מבקש להבין את יעודך, לבך היה מבין את כל מה שאמרת ללא מילים, גם אם לא היית מסוגל להסביר את העניין בשכל והגיון, או אפילו לנסח אותו במילים. היית מבין זאת, כי טבעתי בלבך את ההבנה הזאת. תמיד הבנת שמשמעות החיים היא גבוהה יותר מהעולם הזה, גם אם לא חשבת על זה. הליצנים והטפשים שמחים יותר מהחכמים, ובכל זאת לא שאפת להיות טיפש, כי השמחה שלהם היא חיצונית והיא ריקה מתוכן. ידעת שקיים אושר אמיתי יותר, ולכן מעולם לא שאפת להיות חיה או בהמה, על אף שידעת שהם נהנים מעולם החומר יותר ממך.

המחפשים אותו בכח גופני או יופי חיצוני, אחרים במדע ולימוד החומר, אבל בסופו של דבר כלום לא נשאר מהחומר, וכל אדם רואה עוד בחייו כיצד הוא מאבד את כל מה שהוא לקח. כי שום אדם לא לוקח איתו יופי וכח בזקנה, לשום אדם אין שימוש בכסף במוותו, ושום אדם לא לוקח את ידיעת העולם הזה לקברו.

חשוב כיצד מגיע האדם לעולם הזה, וכיצד הוא עוזב את העולם הזה: התינוק נולד בידיים סגורות, ותופס בחוזקה את כל מה שמגיע לידי, את כל העולם הוא רוצה לקחת, והכל שלו. האבא שלו, האמא שלו, המשחק שלו. אך כיצד עוזב האדם את העולם? הוא מת בידיים פתוחות לרווחה, את כל העולם הוא רצה לתפוס, אך לבסוף הוא לא לקח איתו דבר.

כל חייו רודף האדם אחרי האושר, וחושב שחיי החומר מסוגלים לספק אותו. לשם כך מציב האדם לעצמו מטרות שקריות, ומדמיין לעצמו שאם הוא רק ישיג אותן, הוא יהיה מאושר. האחד חושב שהאושר נמצא בכסף, או חושב שהאושר נמצא בתהילה ופרסום, יש החושב שהאושר נמצא ביופי החיצוני או בהצלחה החומרית.

אבל בסופו של דבר שום אדם לא זוכה להיות להיות מאושר בדרך החומר.

הילד מבקש משחק, הוא גודל ורוצה אופניים או כדור. הוא בטוח שרק אז הוא יהיה מאושר. אך גם לאחר שהוא משיג אותם, הנאתו היא רק זמנית, הוא גודל וכל אלה כבר אינם מספקים אותו. הוא רוצה להראות טוב, הוא רוצה רכב ומקצוע לעבוד בו, הוא בטוח שרק אז הוא יהיה מאושר. אך גם אם הוא משיג אותם, הוא מגלה שהוא אינו מאושר. אז הוא אומר לעצמו, שאם הוא רק יצליח בעסקים או יתפרסם, הוא לבטח יהיה מאושר. אבל גם אם הוא משיג אותם, הוא מגלה שהאושר אינו אמיתי, והשמחה היתה רק זמנית. כך עוברים כל חייו של האדם, במרדף חסר תכלית אחרי החומר, ממטרה שקרית אחת למטרה שקרית אחרת. והוא אינו מבין שהאושר האמיתי לא נמצא בחיי החומר, והוא לא יכול לחוש שמחה אמיתית ללא הדרכה אלוקית.

העולם הזה נקרא גם עולם השקר, כי הוא מטעה את האנשים לחשוב שהם חיים רק עבורו, ולשכוח את יעודם האמיתי.

הכסף, היופי, המדע והחומר - הם כולם רק אמצעי המסייע להשיג את המטרה האמיתית. האדם יכול לקנות בית, אבל הוא לא יכול לקנות משפחה חמה. האדם יכול לקנות מיטה נוחה, אבל הוא לא יכול לקנות שלוה ורוגע. האדם יכול לקנות שעון יפה, אבל הוא לא יכול לקנות זמן. האדם לא יכול לקנות אהבה והוא לא יכול לקנות כבוד, האדם לא יכול לקנות אשה אוהבת וגם לא ילדים טובים. האדם לא יכול לקנות את האמת בכסף. את המטרות החשובות ביותר האדם צריך להשיג בכוחות עצמו, מתוך מאמץ ומידות טובות.

אם רק היית חושב מדוע נברא האדם, היית מבין מיד שהעולם הזה אינו תכלית הבריאה של האדם, אלא רק האמצעי כדי להגיע לאושר הנצחי. היה עליך לקדש את הרוח על פני החומר, ולא לשכוח לעולם את תכלית חייו. כי החומר הוא לא המטרה, אלא רק האמצעי. לכן אתה לא לוקח אף אחד מהם במותך. העולם הזה הוא רק מסדרון המוביל לארמון הגדול.

הגוף שלך נהנה מהעולם הזה, אבל הנשמה שלך ביקשה הנאה גבוהה יותר. לכן מטבעך הערכת את השכל והחוכמה, וגם את המאמץ והנתינה, על אף שהם נוגדים באופן טבעי את ההנאה הרגעית של העולם הזה. דבר זה היה מובן לך תמיד, גם ללא הסבר. כי מעולם לא רצית להיות חיה, ולא חשבת שיעודך הוא להיות כלב, חתול או קוף.

הרי גם אתה ידעת להעריך אדם העוסק בחוכמה, המתאמץ ושוקד על מלאכתו, המסוגל לשלוט בכעסו, והשוואף לתקן את עצמו ואת העולם. גם אתה כיבדת בלבך את בני-אדם המקריבים את רצונם האישי, ולפעמים גם את חייהם, עבור מטרות נעלות כמו הצלה, שלום ואהבה. ומנגד גם אתה היית מביט בבוז על אדם אנוכי החי רק עבור הרגע, והעושה הכל רק לטובת עצמו.

לחיות עבור העולם הזה - זו מעולם לא היתה משמעות החיים ואתה ידעת זאת. ידעת זאת כי כך בראתי את האדם, עם היכולת הרוחנית למוסר, רחמים ואהבה. מסיבה זו תמיד הערכת את האנשים שהקריבו את רצונם האישי עבור הרוח וטובת הכלל, ותמיד הרגשת סלידה טבעית מאנשים אנוכיים החיים רק עבור הנאתם הרגעית. החומר ניתן עבור הגוף של האדם, אבל לא עבור הרוח שבו. לרוח הנצחית של האדם יש תוכנית מיוחדת, הוראות יצרן.

אני בראתי אותך, כפי שבראתי את כל בני-האדם, וטמנתי את המפה לחיפוש האמת בלבך. היה עליך רק להביט במפה הזו, הנמצאת בתוכך, כדי להבדיל בין שקר לאמת, ולמצוא את הדרך לאמת. במפה הנמצאת בלבך כבר נכתבו כל הדרכים מהם עליך להתרחק, והדרך היחידה בה עליך ללכת כדי למצוא אותי. אם רק היית מביט בתוכי לבך כדי לדעת מהי תכלית חייו בעולם, היית מוצא את רצוני ומגלה את תורתתי."

האתאיסט חשב לרגע, ואז קרא: "אבל האדם רוצה להנות! כולם מחפשים את ההנאה החומרית, האם אין זו משמעות החיים של האדם?"

אז הקול הסביר מהי משמעות החיים -

"האדם נברא עבור הנאה, הנאה גבוהה יותר מכל מה שתוכל לתאר. אהבה נצחית, ממנה היית יכול רק לטעום בעולם הזה. כי מי שיצר את השמחה והאושר, הוא מקור כל ההנאה והאושר. נתתי לך מטובתי בעולם הזה, כדי שתוכל להכיר בי ולהגיע אלי.

נתתי לך עיניים להביט, ולהנות מן היופי שבראתי עבורך. אוזניים לשמוע, ולהנות מפיז ומנגינה. אף ולשון כדי להריח ולטעום, ולהנות מהמזון שנתתי בעולמי. דרכם יכולת להכיר את רצוני הטוב, ואת אהבתי אליך. ודאי שרצוני הוא להטיב לאדם, ולכן האדם מתפלל ומברך את מי שנתן לו את כל הטוב בעולם הזה.

החומר נועד לספק את צרכי הגוף, ולכן האדם מברך עליו, אבל החומר לא יכול לספק את הנשמה. לכן מרגיש האדם בריקות, ומחפש כל חייו אחרי סוד האושר. יש המחפשים את האושר בכסף, יש המחפשים אותו בפרסום וכבוד, יש

תפקידים בחיים, מהביצה ועד המוות. דבורים, נמלים, צרעות, טרמיטים, לכולם יש הוראות יצרן כיצד לחיות בשיתוף פעולה, וכל אחד ממלא את חלקו ללא שאלות וללא ספיקות, מבוקר ועד ערב.

האם לא שאלת את עצמך, כיצד יודעת החתולה לטפל בגוריה? כיצד יודעות הציפורים לעוף ולהיכן? כיצד יודעת התרנגולת לדגור על ביציה? כיצד יודעות החיות לתקשר בין אחת לשנייה? כיצד יודעים כל בעלי החיים לשרוד בטבע ולהשתמש בכל איבר ואיבר שנתתי להם?

אני נתתי להם את כל הידיעות הללו, את הוראות היצרן הטבועות בראשן. כל חיה ויצור שבראתי בעולמי קיבל הוראות יצרן מרגע הלידה ועד המוות, וכל אחד ואחד מהם יודע את תפקידו בעולם. האם חשבת שהאדם שיצרתי בעולמי, שהיצור המורכב ביותר בתבל, לא יקבל שום הוראות יצרן ממני?

והרי ראית שלא נתתי לאדם הוראות יצרן כמו לשאר בעלי-החיים, כי האדם אינו יודע מרגע הלידה ועד המוות את תפקידו בעולם, וכל אדם מחפש את משמעות חייו בעולם. לכן היה עליך לחפש את הוראות היצרן בספר ההדרכה שמסרתי לבני-האדם".

האתאיסט הביין את ההגיון שבדברים, ולא מצא דרך להתווכח איתם. הרי כל מכונה שהאדם יצר זקוקה להוראות יצרן, אפילו נגן או מיקרוגל ביתי. על אחת כמה וכמה מכונות מורכבות, כמו מחשבים ומטוסים, עבורם לומדים בני-אדם אפילו שנים כדי לדעת כיצד להפעיל אותן. והאדם, שהוא המכונה המופלאה ביקום, ודאי קיבל הוראות יצרן מבוראו, ויש למצוא אותן. או אז, חשב לעצמו האתאיסט לעצמו, שאולי היה די לבחור במוסר האנושי, האוניברסאלי של כל בני-האדם.

האתאיסט עמד להביע את דבריו, אך בעל הקול ידע את מחשבותיו, וענה לו מיד - "בני יקירי, הבט בעולם לתוכו נולדת, וראה כמה מלחמות ושנאה ורוע על לא כלום. כל אומה ואומה נלחמת על האמונות והערכים שהם המציאו לעצמם. ערכים שמשתנים מתקופה לתקופה וממקום למקום. מה שהיה אתמול אסור ביותר הפך היום מותר, ומה שהיה אתמול מותר הפך היום אסור. והכל נפרץ. אנשים מוכנים להרוג על דעותיהם, ולהלחם בעמים אחרים עבור הדעות שלהם. מיליונים נרצחו עבור דעות משתנות.

האם לא תשכיל להבין שהאדם לא יכול לבחור בין טוב לרע בעצמו? האם לא ראית שהאדם לא יכול להחליט מהו טוב ומהו רע, והוא משנה את דעתו ממקום למקום ומתקופה לתקופה? המוסר של בני-האדם אינו מוחלט, ולכן הוא גם אינו אמיתי, ולעולם לא יוכל להיות ספר הדרכה לבני-האדם.

הנה שאל את עצמך, מה המותר ומה האסור ביחסי אישות בין המינים? כיצד מתחננים גבר ואשה? וכיצד יכולים גבר ואשה להתגרש? מהו כיבוד הורים, ועד כמה? מהו היחס למת? מה מותר או מה אסור לבני-אדם לאכול? מהו היחס לבעלי-חיים? האם מותר לשחוט, וכיצד שוחטים? מהו הדין לחולה סופני המבקש

ודע לך כי באמת האדם נברא כדי להנות יותר מכל יצור אחר בעולם, לא רק מתוך שמחה בעולם הזה, אלא עבור אושר נצחי בעולם הבא. היה עליך רק להביט על חיי האדם כדי לדעת היכן נמצאת תכליתו האמיתית. כי חייו של האדם בעולם הזה הם קצרים, ורב בהם המאמץ והקושי על ההנאה הרגעית והנחת. רק מי ששיג את תכלית הבריאה, ויודע עבור מה הוא חי, יזכה לאושר גם בעולם הזה וגם בעולם הבא. לשם כך על האדם ללכת לפי הוראות היצרן. כי החומריות בעולם הזה היא רק האמצעי, והאדם צריך לדעת כיצד להשתמש בה כדי לעלות ולהצליח למלא את יעדו. העשיר האמיתי הוא האדם השמח במה שיש לו, היודע להנות מן העולם הזה ולהשתמש בו, במטרה למלא את יעדו עבור אושר הנצחי של העולם הבא".

רגע של שקט חלף, והקול הוסיף וקרא אליו -

"בני, בני יקירי,

הבט וראה, שעל כל ההשגות הללו נתתי לך נשמה גבוהה, נשמה הנעלה מכל החומר, נשמה הזועקת לרוחניות, שאינה מוצאת שום סיפוק בעולם החומר. והרי כל חייך רדפת אחרי גאווה, ממון ותענוגות חומריים. וכל חייך ראית שלא קיים אושר אמיתי בדרך שבה אתה הולך, כי הנשמה שלך זעקה לאמת נשגבה יותר.

לא מצאת אושר בשום דבר חומרי בחייך, הנפש שלך הקיאה את החומר, וכל חייך עברת ממרדף למרדף אחרי הצלחות חומריות, ופעם אחר פעם ראית ששום חומר אינו מספק אותך לאורך זמן. מדוע לא חיפשת את סוד האושר? מדוע לא הסכמת להודות שיש בתוכך נשמה אמיתית שזועקת להתחבר לרוח גבוהה ממנה?"

האתאיסט הקשיב לכל מילה ומילה, ורגש של יראת כבוד מילא את נפשו. הדברים היו כל כך פשוטים, כל כך ברורים, ועם זאת, הם לא היו צפויים בכלל. היה זה כאילו האמת ניצבה כל חייו מתחת לאפן, אך הוא מעולם לא טרח להביט.

לבסוף הודה האתאיסט באמת, או לפחות בחלק ממנה.

"נכון", זעק נמרוד בכאב, "יכולתי להבין שאתה קיים, ואין לי עכשיו שום תירוץ להתכחש לקיומך. לא רציתי להאמין בך, ולכן לא העמקתי לחשוב בהגיון על קיומך. זאת האמת. אבל איך אפשר להאשים אותי? הרי העולם הזה דומה למבוך. יש אלפי דתות בעולם, כולם חושבים שהם יודעים את האמת על החיים, אז איך יכולתי לדעת היכן היא האמת? מרוב כמות הדתות בעולם, חשבתי שאין דת אמת, אלא כל הדתות הומצאו".

הקול חזר על השאלה, והשיב עליה -

"חשבת שאין דת אמת בעולם?"

הרי כל המציאות של האדם זועקת להוראות יצרן. הרי לכל בעלי-החיים שיצרתי בעולמי מסרתי הוראות יצרן. אפילו הנמלה והיתוש יודעים מרגע בריאתם מהו

ישירות מפי. תורת ישראל היתה מאז ומעולם התורה היחידה שנכתבה מפי הא-לוהים, כי היא התורה היחידה שמסרת ליבני-האדם מאז בריאת העולם".

האתאיסט מצא תירוץ מהיר -
"אבל גם הדתות האחרות טוענות שהספרים שלהם נכתבו בהשראה אלוהית, ברוח הקודש ודברים מסוג זה. הם מציעים ספרי הדרכה לחיים, כיצד יכולתי לדעת היכן היא האמת?"

הקול ענה -
"יש רק ספר אחד שנכתב מפי ישירות, ואין עוד ספר עליו טוענים שהוא נכתב ישירות מפי האלוהים. היה עליך לסמוך על סימן ברור. כי אם חיפשת ספר של הוראות יצרן מפי, ומצאת רק ספר אחד של הוראות יצרן מפי, אין לך מציאות ברורה מזו. החיפוש תם והושלם.

אך אם לא די לך בכך, נסה נא לבדוק ולחפש כמה ספרי הדרכה דתיים יש בעולם. תורת ישראל היא הדת היחידה בעולם המציעה ספר חוקים מלא, בכתב ובעל פה, לכל סוגי השאלות האנושיות: חיי אישות, חברה, דיני משפט, מצוות מעשיות, מוסר ומידות. תורת ישראל עונה לכל השאלות שבכל דור ודור עבור כל אדם ואדם. כעת הבט בכל דת אחרת בעולם, ותראה שלא קיימת אפילו עוד דת אחת שמציעה ספר חוקים אלוהי, אלא כל דת ודת טוענת לאורח חיים משלה, ללא שום מוסר אבסולוטי, ללא מצוות וללא חוקי משפט אלוהיים. יש רק דת אחת בעולם כולו המציעה ספר חוקים מלא לבני-האדם מפי האלוהים. לא קיים עוד ספר חוקים אחד בכל העולם כולו, עליו טוענים בני-האדם, שהוא נכתב מפי האלוהים".

האתאיסט התעקש בכל זאת -
"אבל איך יכולתי לדעת זאת? הרי לא ציפית ממני לבדוק בכל דתות העולם, הרי יש אלפי דתות בעולם!"

הקול ענה בפשטות -
"בני, בני יקירי, הרי כל הדתות בעולם עוסקות מאז ומתמיד באלים ובפסלים ובאלילים. הם מאמינים ביצורים בעלי גוף, עובדים את הכוכבים וחיות-אדם פרי דמיונם. היה עליך לדעת מיד שכל הדתות בעולם הן שקר, ודת אמיתית יכולה להיות אך ורק דת שניתנה מפי אלוהים אחד שאין לו גוף. היה עליך פשוט לחפש דת שנמסרה מבורא עולם. וכמה דתות שכאלו יש בעולם?
הכל יודעים זאת, כי יש רק שלוש דתות בעולם כולו הטוענות לקיומי ומפרסמות זאת, שיש רק אל אחד, שברא ושולט בעולם ללא גוף. ואלו הן היהדות, הנצרות והאיסלאם. כל הדתות האחרות בעולם עוסקות באלילים, והן כולן שקר מיסודן. לא היה לך מקום לחשוב על אמיתותן, כי היה ברור מתחילה שהאמת אינה נחלתם.

למות, או לאשה הרוצה להפיל את עובריה? מאין עליך לדעת מהו העונש הנכון לרוצח או גנב, מתי מותר להלחם ולהרוג, מתי מותר לוותר על החיים, ומתי צריך לקדש את החיים? ואין לשאלות האנושיות סוף, כי האדם שבראתי בעולמי מורכב מאין כמוהו, וכך הם גם הוראות היצרן שנתתי לו, שאין להן סוף.

וכל אלו הם רק השאלות המעשיות, אך מה בדבר השאלות המהותיות? מה לגבי החשוב מכל - מה אני רוצה ממך, ומדוע בראתי אותך בעולם הזה? ומה מצפה לאדם בעולם הבא? מאין באת ולאן אתה הולך? על כל אלה היה עליך לחפש את הוראות היצרן האלוהיים, את התשובות שמסרת ליבני-האדם בעולמי.

ואם לא די באלה, הנה טבעתי באדם רצון למשמעות ולדת, טבעתי בו שאלות קיומיות, רצון לחיפוש האמת, ורגש דתי, רק כדי שהוא יחפש את הוראות היצרן האמיתיות בעולם. מדוע לדעתך נתתי לבני-האדם יכולת שכלית וכח בחירה להכיר בקיומי, אם לא ציפיתי מהם להכיר בקיומי? מדוע אתה חושב שנתתי לבני-האדם רגש דתי, שאיפה לנצח, ורצון למשמעות דתית, אם לא יצרתי עבורם משמעות שכזו?

אם יצרתי אדם צמא למים, הרי ודאי תדע שגם יצרתי עבורו מים. ואם יצרתי אדם השואף למשמעות, ידוע תדע שיצרתי עבורו משמעות. די היה לך להפעיל חשיבה פשוטה, מתוך כל השכל והחוכמה שנתתי לך, כדי להבין שעליך לחפש את רצוני בעולם".

האתאיסט היה נבוך, אך הוא לא אמר נואש. הוא בחר כיוון חדש, ושאל במקום זאת -
"גם אם מסרת לבני-האדם ספר של הוראות יצרן, איך היה עלי למצוא אותו? הרי יש אלפי דתות בעולם, וכל אחת טוענת שהיא מחזיקה באמת המוחלטת".

הקול ענה בפשטות -
"בני היקר, האם בדקת פעם בחיך, כמה ספרים יש בעולם, שאנשים טוענים שא-לוהים בכבודו ובעצמו הכתיב אותם מפיו מילה במילה עבור בני האדם?
יש רק ספר אחד שכזה בכל העולם כולו.

ומנגד זאת, גם הדתות הגדולות בעולם מודות בעצמן שהן נכתבו רק לאחר מותם של כל נביאי השקר שלהם. הנצרות והאיסלאם מודים בעצמם שנביאי השקר שלהם מעולם לא כתבו את התורות שלהם. הנצרות והאיסלאם מודים בעצמם שהתורות שלהם לא הוכתבו מפי האלוהים מילה במילה, והם עצמם מודות שהתורות שלהם השתנו פעם אחר פעם למאות ולאלפי גרסאות שונות.

בכל העולם כולו, תמיד היה רק ספר הדרכה אחד אותו מסרתי לבני-האדם ישירות מפי. יש רק דת אחת בעולם שטוענת שהיא נכתבה מפי עוד בחיי הנביא, וניתנה לעם שלם. תמיד דאגתי שלא יוכלו בני-האדם להמציא תורת אלוהים מפי הא-לוהים. ולכן מאז ועד עצם היום הזה, אין ולא היתה עוד דת שטענה לספר שנכתב

האם תוכל למצוא בכל העולם כוללו עוד תורה אחת המספרת על נפלאות הבורא האדירים לבני-אדם, האם תוכל למצוא עוד תורה בעולם כולו המתארת את שליטת הבורא בכל נפלאות הטבע בפני כל העם? התמצא עוד תורה בעולם המספרת על התגלות הא-לוהים בפני עם שלם באותות ובמופתים? השמע עוד עם בעולם את קול א-לוהים מדבר אליו מתוך האש כאשר שמעו כל בני-ישראל בהר-סיני?

ובתורת ישראל תמצא נסים אדירים בכל ארץ מצרים, לעיני ישראל לעיני עמים שלמים, ואלה נסים שלא היו כמותם מימות הבריאה, הנה הוכחתי לעמי הנבחר שאני אחד ואין שני, ואין מלבדי אמת אחרת".

האתאיסט שאל מיד -

"אבל איך יכולתי לדעת שהנסים הללו היו אמיתיים? הרי גם נביאי שקר אחרים היו עוסקים באשליות וכישופים...".

והקול ענה -

"איך תשווה בין השניים אפילו בפיך? אם תראה אדם המזיז אבן קטנה ממקום למקום, האם תחשוב שהוא מסוגל להזיז גם הר ממקומו?

הקוסם יכול לתעתע באנשים שהוא הופך כוס מים לכוס דם, אך האם הוא יכול להפוך ים שלם לדם? האם הוא מסוגל להוריד אש וברד יחד מן השמים, ולהביא אסונות טבע אדירים בכוח רצונו?

הרי כל הקוסמים וכל המכשפים עוסקים רק בתעותים ואשליות, הם אינם מסוגלים לשנות את הטבע שבראתי, וכוחם מוגבל לרמתם האנושית. הם אינם יכולים לשנות את הטבע והעולם, הם אינם מסוגלים להביא אסונות על-טבעיים על ארץ שלמה, להתגלות בפני עם שלם, לקרוע את הים, או להשקות ולהאכיל עם שלם במדבר במשך ארבעים שנה. רק מי שברא את הטבע מסוגל לשלוט בטבע ולשנותו. וכך אכן עשיתי בפני עם ישראל, וכך הם אכן יצאו ממצרים בנסים, באותות ובמופתים.

האם היה עוד עם בעולם שסיפר על התגלות אלוהית בפני עם שלם? האם היה עוד עם בעולם שראה אותי קורע את הים? והופך ים שלם לדם? ומטיל מכות בארץ שלמה והורג כל בכור בארץ ברגע אחד? ובוקע את האדמה כדי שתבלע את החולקים, ומעלה הר שלם באש ובברקים מבלי שיפגע איש, ולעומת אלה משקה ומאכיל עם שלם במדבר ומנצח את מלחמותיו? האם עוד עם בעולם סיפר על נסים אדירים שכאלה?

נגליתי בפני כל עם ישראל, והראיתי אותות ומופתים עבור כל עם ישראל. רק אני שולט בטבע ומחיה אותו. שום עם ושום קוסם לא יכולים לשקר על מה שלא היה, כי רק אני יכול לשנות את הטבע ולהתגלות בפני עם שלם בנסים אדירים ובארץ שלמה.

אין עוד עם בעולם המספר על נסים המראים שליטה בכל חוקי הטבע. והנה ניצבת בתורה עדות יחידה בהיסטוריה על עשרת מכות מצרים, המראים על שליטתי בכל

ומכאן החיפוש הוא פשוט מאין כמוהו, כי היה עליך לדעת שהנצרות והאיסלאם מבוססים על תורת היהודים ומודים בה שהיא אמת, אך תורת היהודים מעולם לא הודתה להם ולנביאי השקר שלהם. לכן היה עליך ללכת ישירות למקור האלוהי, לדת הקדומה והראשונה ממנה הועתקו הדתות האחרות, ובה מודים כולם, כי אין טעם להאמין לחיקויים וזיופים של האמת".

ואז האתאיסט חשב לעצמו, שגם אם תורת ישראל הגיונית, מאין היה לו לדעת שהיא אמיתית? האתאיסט מצא ברעיון זה תירוץ נוסף להשען עליו -

"נכון", קרא נמרוד, "עכשיו אני רואה לראשונה שתורת היהודים היא הדת ההגיונית היחידה בעולם, אך זה לא אומר שהיא אמיתית. אולי אנשים המציאו אותה כדי לענות על הצורך למשמעות? איך יכולתי לדעת שאתה באמת מסרת את התורה לעם היהודי?"

הקול ענה בנחת וללא איחור -

"בני יקירי, ספק קיים רק כאשר קיימות שתי אפשרויות. אך קיימת בעולם רק תורה אחת, ולא שתיים. אז כיצד יכולת להטיל ספק ועל מה? היה עליך להאמין בספר ההדרכה שמסרתי, כי יש רק ספר הדרכה אחד בעולם כולו, שנמסר מפי הא-לוהים. לא נתתי מקום לספק, וגם את הספק שלך עקרתי מיסודו, בהיסטוריה שמסרתי לעם ישראל.

חשוב והשתדל להבין - הרי כל אדם יכול לספר סיפור, וכל אדם יכול לשקר שנגלה אליו הא-לוהים, או שנגלו אליו מלאכים ושדים. לאנשים יש את כח הדמיון והתעתוע והשקר. אבל דבר אחד בני-אדם לא יכולים להמציא, וזו היסטוריה של עם שלם.

לכן נגליתי בפני כל עם ישראל במעמד הר-סיני אדיר ונפלא שלא היה כמוהו מאז ועד עולם.

כל עם ישראל ראה את שליטתו של יוצר העולם, את עשרת מכות מצרים, ואחר כך קרעתי להם את הים, הצבתי להם עמוד אש ועמוד ענן להאיר ביום ובלילה, והנסיים לא פסקו עשרות שנים, וכל העם ראה אותם בעיניו, כי הכל ראו את עשרת מכות מצרים, הכל ראו את קריעת ים סוף ואת מעמד הר-סיני. ברצוני האכלתי והשקיתי את בני-ישראל במשך ארבעים שנה במדבר, ובכוחי הם כבשו את הארץ, והכל ידעו זאת ללא ספק.

והיסטוריה זאת היתה לזיכרון עולם בעם ישראל, כי לזכר המאורעות האדירים הללו חוגגים בני-ישראל חגים בכל שנה ושנה, לזכר יציאת מצרים, לזכר הישיבה בסוכות, ולזכר נתינת התורה. ובני-ישראל שומרים מידי יום ביומו מצוות לזכר יציאת מצרים הנסית, את המזוזה והתפילין והציצית והשבת. בכל יום ובכל שבוע ובכל שנה הם מעידים בגאמנות על ההיסטוריה של עם ישראל, ומוכנים לההרג עבור האמת הזו, ולא יהיו מוכנים לשנות מן האמת גם את קוצו של יוד

האם תעז להטיל ספק ברמת הלימוד וההשקעה של בני-ישראל בהיסטוריה, ורמת העמקות שלהם בתורת? האם תעז להטיל ספק בהיסטוריה עליה היו מוכנים לההרג רבבות מבני ישראל במשך אלפי שנים?

האם תעז להטיל ספק ברמה הביקורתית של התורה כלפי עם ישראל, וברמה הביקורתית של עם ישראל במשך אלפי שנים? האם תעז להטיל ספק ברמה ההיסטורית והביקורתית של התורה, בשושלת הדורות, התאריכים, השמות והפרטים?

האם תעז להטיל ספק בכל החגים והמצוות הרבות אותם מקיימים בני-ישראל מדור לדור כדי לזכור את ההיסטוריה הזו לכל פרטיה? האם תעז להטיל ספק בקשיות העורף של העם היהודי, ברמה הביקורתית שלו וחוכמתו? האם תעז להטיל ספק באלפי שנות גלות של רדיפות, בהן לא איבדו בני ישראל את התורה וההיסטוריה של עמם?

האם תעז להטיל ספק בהיסטוריה שעם שלם מעביר אותה מדור לדור, על התגלות שכל העם כולו היה עד להתרחשותה, ומודה בה מזה אלפי שנים, ועוד מקיים מאות מצוות לזכרה? והרי בשום היסטוריה של עם אחר אינך מטיל ספק, כי לא ניתן להמציא היסטוריה של עם שלם, כפי שלא יכלו בני-אדם להמציא מלחמות שלא היו, שואה או אסונות. ואתה מאמין לכולם, ואפילו להיסטוריה של עובדי אלילים, ולבני-ישראל הנאמנים והצדיקים מכל עם - לא תאמין?

היה עליך לדעת, כי לא קיים עוד עם אחד בעולם כולו שטוען שא-לוהים נגלה אליו, בפני כל העם, באותות ובמופתים כדי לתת להם תורה ומצוות. היש לך סימן גדול מזה לתורת הא-לוהים בעולם?"

ולאחר מילים אלו, הוסיף הקול בשלווה -

"ודי היה לך לקרוא בתורה כדי לראות את אמיתותה. הבט וראה, כי זו התורה היחידה בעולם המספרת את כל ההיסטוריה האנושית מתחילת הבריאה, המדווחת על סדר הדורות, השמות, הגילאים, האנשים, המקומות והזמנים. לא קיימת בכל העולם כולו דת היסטורית מזו, המדייקת בכל פרט, והמתארת כל פרט בפירוט כה גדול. והנה הדבר היה צריך להיות לך לסימן, שזו דת האמת, הביקורתית והנאמנה מכל דת אחרת בעולם כולו.

ואז גם היית רואה, כי התורה מדגישה כל חטא וכל טעות, גם של מלך ונביא. התורה מספרת בפירוט את חטאי העם, וגם את טעויות וחטאי הצדיקים והמלכים של העם. ואיזה עם יהיה מוכן להעביר סיפורים שכאלו, אם לא היו אמת? ואיזה עם היה מוכן לחגוג חגים ולקיים מצוות לזכר סיפורים שכאלו, אם הם לא היו היסטוריה נאמנה לגמרי?

רק ללמדך על הרמה הביקורתית של התורה, על האמיתות שלה, מכל דת אחרת בעולם. כי כל העמים תמיד התגאו בכוחם וחוכמתם, אך שום עם בעולם לא היה מוכן להודות חטאיו וכשלונו, אם לא היתה זו האמת לאמיתה, וגם אז, רק עם אמיתי וישר יעביר מדור לדור היסטוריה הפוגעת בשמו. והנה ראית שעם ישראל

חוקי הטבע והעולם. מכת הדם הראתה את שליטתי במים. מכת הצפרדעים ומכת הכינים הראו על שליטתי בשרצים והיצורים הקטנים. מכת הערוב (-חיות טרף) הראתה על שליטתי בכל בעלי-החיים, גם הגדולים והחזקים. מכות הדבר והשחין הראו את שליטתי גם על מחלות וחיי אדם. מכת הברד (אש וברד אשר ירדו יחד מן השמים) הראתה את שליטתי על חוקי הטבע והשמים. מכת הארבה (-הצרצרים) הראתה את שליטתי על התבואה והיבול. מכת החושך הראתה את שליטתי על העולם, על היום ועל הלילה. ומכת הבכורות הראתה את שליטתי על חיי כל אדם ואדם בעולמי.

ואם היית נותן דעתך למכת בכורות, גם היית מבין שכדי להרוג כל בכור בארץ מצרים יש להכיר כל אדם ואדם, לדעת מי בכור ומי לא, וכדי להרוג את כולם בבת-אחת היה עלי להיות בכל מקום. האם לא ראית שהתורה מדווחת על בורא עולם ולא אחר? האם לא הבנת מן התורה שאני נמצא בכל מקום ובכל זמן, רואה הכל ושומע הכל, ודבר אינו נסתר ממני?

אם היית קורא את תורת, אז גם היית לומד על שליטתי המדוייקת בכל נברא, כאשר כל מכה ומכה התרחשה רק אצל המצרים, אך עם ישראל לא סבל מן המכות. המצרי היה צמא למים, אך היהודי זכה למים, המצרי איבד את בהמותיו, אך היהודי לא איבד דבר, המצרי סבל מכינים ומדבר ומשחין אך היהודים לא נפגעו כלל. כל בכור מצרי נהרג, ובכורי היהודים חיו ויצאו ממצרים בריאים ושלמים. לעם ישראל קרעתי את היים כדי שיעברו בו, והמצרים טבעו בים סוף. הראיתי את שליטתי בטבע ובחיי כל אדם וברייה, והתגליתי בפני עם שלם.

האם היה עוד קוסם, מכשף או נביא של דת זרה אשר הצליחו לשנות את הטבע בפני עם שלם? האם היה עוד עם שהעז לספר סיפורי נסים אדירים שכאלו על שליטתי בטבע? כולם מספרים רק על קוסמות ועל כישוף, אותם מסוגלים לעשות גם קוסמים בדור הזה. אך איש מהם לא מסוגל להטעות מיליונים שהם רואים דבר אדיר שלא היה. איש מהם אינו מסוגל להביא אסונות טבע בתזמון ובכוונה, ואיש מהם אינו מסוגל לשנות את הטבע ואת חוקיו לפי רצונו. רק מי שיצר את הטבע מסוגל לשלוט בטבע, וזה מה שעשיתי עבור בני ישראל. גיליתי את כוחי בפניהם, נגליתי בפני עמי הנבחר, וכך ידעו כולם שאני הוא הבורא ואין אחר. זוהי העדות שמסרתי לדורות, עדות שאין שנייה לה".

האתאיסט לא מצא מה להשיב, ולרגע חשב לעצמו, שגם אם התורה באמת מספרת על נסים אדירים שכאלו המוכיחים שליטה בטבע, מי אמר שהם אכן קרו?

אך לפני שהאתאיסט הספיק לומר את מחשבותיו, קרא הקול שנית ואמר -

"האם עכשיו תעז להטיל ספק בהיסטוריה שכל אבות העם היהודי היו עדים לה? האם תעז להטיל ספק בהיסטוריה שמעביר עם שלם בנאמנות מזה אלפי שנים?"

קיום הברית בידי בני-ישראל במשך אלפי שנים ועד היום הזה, מוכיח כאלף עדים שאין ולא היתה שום ברית חדשה".

ועוד אמר הקול -

"ועם כל אלה היה עליך רק להביט על סוד נצחיותו של העם בו בחרתי לשמור את תורתך, ולהפיץ את אורי בעולם כולו.

הוא העם הנרדף והמפוזר ביותר בעולם לאורך אלפי שנים, והנה הוא בזוי כנגד כל טבע, בגלל חטאיו. ובכל זאת הנה שורד נגד כל טבע. האם תוכל לומר שהעם היהודי שרד אלפי שנים בדרך הטבע העיוור? והרי שונאי ישראל ניסו להכחיד את זרע ישראל שוב ושוב ללא הועיל. עם ישראל גורש ממקום למקום, והתבוללו ממנו רבבות של יהודים, ובכל זאת הוא קיים ללא שום הסבר טבעי. האם לא ראית את יד ההשגחה בכך?

כעת הבט באומות האדירות ששלטו בעולם, היכן הן היום? כולן נכחדו, נהרגו, התבוללו ונעלמו מעל פני האדמה. אף אחד מהן לא שמרה על זהותה ועל דתה אלפי שנים, כי כולן נהרסו ונעלמו כפי רצוני. ורק עם ישראל שרד, שמר על זהותו ועל דתו, גם חרף הרדיפות האיומות. האם לא ראית את שליטתי בהיסטוריה כולה?

ועם ישראל היה מעט ונותר מעט בעולם, ושרד אלפי שנים על אף קטנותו, ועיני כל העולם נשואות אליו, ודתו התפרסמה בכל העולם כולו. עם ישראל לא רדף גויים ולא הכריח גויים להתגייר, הוא אפילו לא עודד גויים להתגייר, ואף הקשה את הגיור (שהוא סימן לאמת, שרק מחפשי האמת האמיתיים זוכים בה). ועל כל זאת, עם ישראל שרד. האם חשבת על כך בחיך אפילו פעם אחת?

דרך הטבע הוא שעמים יתבוללו ויעלמו בתוך עמים גדולים ועצומים מהם, במיוחד כשהם קטנים. דרך הטבע שעמים קטנים ונרדפים יכחדו ויעלמו. ועם זאת בני-ישראל לא נכחדו, תורתם לא נעלמה, והם שמרו על זהותם תמיד. האם חשבת זאת לטבע? הבט בכל התכונות של עם ישראל במשך אלפי שנים, וחשוב ביושר, האם קיומם אינו מוכיח את שליטתי בהיסטוריה?

על אף המספר המועט, על אף הפיזור בכל העולם,

על אף הדחייה לגייר, על אף ההתבוללות הרבה,

על אף הרדיפות והאסונות, על אף שנאת ישראל והבזיון,

על אף הנסיונות לנצר ולאסלם, על אף הגירושים החוזרים,

על אף רדיפת התורה וכל לומדי התורה,

על אף שהם שנואים יותר מכל עם אחר בעולם,

ועל אף הגויים שניסו להרוג את כל היהודים בעולם שוב ושוב,

ועדיין עם ישראל שורד, במשך אלפי שנים, נגד כל טבע ונגד כל הגיון, והם ותורתם מפורסמים בכל העולם ומפיצים אור לכל העולם. האם לא ראית את יד ההשגחה בהיסטוריה?

תמיד היה ישר בכל דרכיו ולא הסתיר את האמת מאיש. מדור לדור העבירו האבות לילדים את האמת כולה, את הטוב ואת הרע כפי שהם.

הנה ראית כי בני-ישראל תמיד המשיכו מורשת זאת, והיו נאמנים לאמת, הודו על טעויותיהם וחטאיהם ולא היו מוכנים לשנות מן האמת. כל ספרי התלמוד שמעביר העם היהודי מזה אלפי שנים מראים על חוכמתם וישרותם של שופטי ישראל, ללא שינוי וללא חשש, כי תורת אמת נתתי להם, ותורת אמת היא תישאר. האם מצאת בכל העולם כולו תורה אמיתית וישרה מזאת? האם היתה לך עוד סיבה מציאותית להטיל ספק באמת?"

האתאיסט חשב לרגע, ואז שאל -

"ומאין יכולתי לדעת שלא שינית את התורה מאז ועד היום? הרי הנצרות והאיסלאם מודים בהיסטוריה היהודית, אך גם טוענים שמאז נתינת התורה שינית את דעתך, נטשת את בני-ישראל, ומסרת להם תורה וברית חדשה".

הקול ענה -

"היה עליך להאמין לי, שאיני משנה את דעתי, כי אינני אדם המשנה את דעתו. נצח ישראל לא ישקר ולא יחזור בו מהחלטה, כי לא אדם הוא לחזור בו מהבטחתו.

והרי בכל התורה וספרי הנביאים אני חוזר ומדגיש שעל עם ישראל מוטל לקיים את תורתך עד סוף כל הדורות כולם, ולשמור את הברית שכתתי עימם בהר סיני. היה עליך לדעת שאני קורא כל הדורות כולם, וכבר כתבתי בתורתך שעם ישראל יפוצו בעולם וגם ישלחו בשמירת התורה שנתתי להם, אך הם לעולם לא יכחדו, כי אני אשמור עליהם ועל זרעם, והם יחזרו לשמור את תורתך כפי שהבטחתי לאבותם ולהם. והנה ראית שעם ישראל שורד נגד דרך הטבע וההיסטוריה, ואני שומר על קיומו גם בתוך כל הצרות והיסורים.

אך גם אם רציתי לשנות את תורתך, האם לא הייתי נגלה אל הגויים כפי שנגלית בפני כל עם ישראל? ואם חתמתי חוזה בשני עדים, האם כעת אשנה את החוזה רק בפני עד אחד? האם חשבת שנגלית בפני כל עם ישראל במעמד הר-סיני אדיר ונפלא, רק כדי לבטל את הברית כולה בפני אדם בודד?

ואם חתמתי חוזה בעצמי, האם כעת אשנה את החוזה מבלי להופיע בעצמי? והרי גיליתי את כבודי בפני כל עם ישראל במעמד הר-סיני, וכל עם ישראל שמע את קולי. האם חשבת שאחרי כל אלה אבטל את הברית מבלי שאופיע לעיני כל העם? והרי כל עם ישראל ראה את נפלאותי האדירים, את עשרת מצות מצרים, את קריעת ים סוף ואת מעמד הר-סיני הבוער באש. ואיך אחרי כל הנפלאות הללו יחליף אדם אחד את תורתך במעשי קוסמות?

והרי אני קורא הדורות מראש, האם חשבת לרגע שהייתי מודיע לבני-ישראל לקיים את תורתך הראשונה לעולם, אם בחרתי לנטוש אותם? האם חשבת שהייתי מודיע כך לאבותם, וממשיך לקיים את זרע ישראל השומרים את התורה לחינם? והרי

והאתאיסט התמלא פחד ויראה, ואז הודה:
"לא האמנתי בתורתך, כי לא רציתי להאמין בך. זאת האמת. אבל היתה לי סיבה
מוצדקת לכך, כי התורה נראתה לי קשה וסתומה, ויש לי שאלות רבות עליה".

* * *

פרק רביעי: התורה שבעל פה.

האתאיסט חשב לרגע, ואז שאל - "גם אם יכולתי לדעת שהתורה אמיתית, איך
יכולתי לסמוך על הרבנים? כיצד יכולתי לדעת שיש תורה שבעל פה העוברת מדור
לדור?"

הקול ענה באמצעות רשימה של דוגמאות מהתורה -
"היש אנשים ראויים יותר להסביר את תורתך וללמדה, מאשר מי שלומדים את
התורה יומם ולילה, ומוסרים נפש להבינה? וכיצד יכול אדם ישר להטיל ספק
בתורה שבעל פה? האם קיים ביאור אחר למצוות שציויתי בתורתך? וכיצד חשבת
להבינם ללא ביאור? והרי ללא התורה שבעל פה המבארת כל מצווה ומצווה
מתורתי, לא יכלו בני-ישראל לקיים אפילו מצווה אחת.

הנה מסרתי לבני-ישראל מצווה החלה בכל שבוע ושבוע, היא מצוות השבת, ואף
את דין המחלל את שבת מסרתי בתורה, אך לא נכתב בתורה אפילו במקום אחד
מהן אבות המלאכה האסורים בשבת, מה מותר ומה אסור לעשות ביום השבת.
האם חשבת שכל אדם ואדם יחליט מעצמו וכפי דעתו מהי השבת? האם חשבת
שמשה מסר לבני-ישראל את השבת ללא ביאור מפי?

וכל הקורא בתורה יוכל לראות זאת. אמנם ציויתי בתורתי לשמור את השבת, אך
לא הסברתי בשום מקום כתוב כיצד לשמור אותה. הנה ציויתי בתורתי כי אסור
לאיש לצאת ממקומו ביום השבת, אך לא הסברתי בשום מקום כתוב מהו "מקום"
ומהיכן אסור לצאת. הנה ציויתי בתורתי שלא להדליק אש ביום השבת, אך לא
ביארתי מהו דין של אש חדשה ואש מערב שבת. הנה ציויתי בתורתי לזבוח,
אך לא הסברתי בשום מקום כתוב כיצד שוחטים. הנה ציויתי בתורתי להניח
טוטפות ביד ובין העיניים, אך לא הסברתי בשום מקום כתוב מהן טוטפות, מתי
מניחים אותן או ממה הן עשויות. הנה ציויתי בתורתי ללבוש ציצית, אך לא
הסברתי בשום מקום כתוב מהי ציצית, כיצד מכינים אותה ואיך היא נראית. הנה
ציויתי בתורתי לערוך ברית מילה, אך לא הסברתי בשום מקום כתוב כיצד והיכן.
הנה ציויתי בתורתי לקבוע מזוזה כתובה בפתח כל בית, אך לא הסברתי בשום
מקום כתוב מהי מזוזה ומה כתובים בה. הנה ציויתי דין של גנב ושל רוצח, אך לא

הנה יכולתי לכולות את עמי ישראל עשרות פעמים במהלך ההיסטוריה, כמו
שנכחדו כל העמים הקדומים, אך ריחמתי עליהם תמיד, לא הכחדתי אותם מגוי,
וכן יזכר שם ישראל עוד. בכל דור ודור קמו עמים לכולות את ישראל, ומי הציל
אתכם מידם אם לא אני?

הכל רצו ברעתכם, והרעה תמיד שבה אליהם. כפי שהופיעו, כך הם נעלמו, כאילו
לא היו, ורק אתם נשארתם כהבטחתי. ולעומת זאת, כל מי שניסה להכחיד את
זרע ישראל נעלם, ועם ישראל שורד וחי אלפי שנים, מאז קיבל תורה בסיני ועד
היום הזה. הבט בהיסטוריה, וראה - מצרים, אשור, כנען, בבל, פרס, רומא, יוון,
כולם נעלמו ואינם. ורק עם ישראל שרד. רק עם ישראל מעביר את ההיסטוריה של
ציאת מצרים והתורה מזה אלפי שנים, חוגג את החגים לזכר הנסים והגבורות,
ומקיים את המצוות במשך אלפי שנים.

ואחרי כל הצרות והרדיפות, עוד חזר עם ישראל לארצו, ונגד כל טבע הוא עמד
בפני מלחמה באומות אדירות וחזר לשבת בארץ המובטחת, בדיוק כפי שהבטחתי
על ידי נביאי באחרית הימים. האם לא ראית את ידי בכל אלה? האם באמת חשבת
שכל אלו קרו מעצמם בדרך הטבע והמקרה?

הנה הבטחתי בתורתי שהתורה לא תשכח לעולם וזרע ישראל לא יכחד, וראית
כיצד אחרי אלפי שנות גלות חזרו קהילות ישראל מכל תפוצות העולם, וכולם חזרו
עם אותה תורה ואותן מצוות."

וסיים הקול את התשובה בדברים אלה -

"וגם אם היית מטיל ספק באחת מהראיות, בספר ההדרכה, בתורה האלוקית,
ברמה הביקורתית, ברמה ההיסטורית, בנבואות שהתגשמו, במעמד הנפלא,
בנסים האדירים, בסוד הנצח של העם היהודי, בשיבה מהגלות, ביד ההשגחה...
גם אם היית משקר לעצמך ומטיל ספק באחד מאלה, כל שהיה עליך לעשות הוא
לחבר את כל הראיות ביחד, ואז היית רואה לפניך את התמונה המלאה, כי אז
היית מבין מיד שהיהדות היא דת שאין דומה לה בשום מקום אחר בעולם, ולא בכל
ההיסטוריה האנושית מאז ועד עולם.

והרי גם הנחתי אותך במקום שהיהדות מצויה בו, וכל מה שהיה עליך לעשות הוא
לבדוק את דת אבותיך ברצינות, לקרוא את התורה ביושר ובנאמנות, ולחפש אחר
האמת בכובד ראש.

ואני קורא את ליבך ונשמתיך, כפי שתמיד קראתי. ואני יודע שאתה חששת לגלות
שהיהדות היא אמת, ולכן בחרת לזלזל בה, כדי שלא להחשיב אותה ואת שומרי
מצוותיה. פחדת להתחייב לשמור את מצוותי, ולהצטרף לשומרי המצוות הבזויים
בעיני חכמי הגויים.

כל חייך חששת לחפש אחר האמת, וללמוד את התורה כפי שהיא, ולכן תמיד
למדת את התורה דרך שונאי תורה, כדי ללמוד מהם כיצד לכפור בתורה ולתרוץ
את כפירתך בתירוצים שכליים למראה. את כל אלה עשית מתוך פחד וגאווה. מה
יהיה עליך עתה?"

פה. ואם לא די בכך, הרי כל הכתות הכופרות בתורה שבעל פה, בעצמן התכחשו האחת לשנייה, וכל אחת מהן המציאה במהלך השנים ביאור מיוחד משלה למצוות התורה, וכל אחת מן הכתות הכופרות תמיד קראה לביאור שלה "פשוט התורה", רק כדי להוכיח לך שאין פשוט לתורה הכתובה, כי לא ניתן להבין אפילו מצווה אחת בלא תורה שבעל פה.

והנה כל הכתות הללו אשר נטשו את דרך האבות, ובחרו לכפור בתורה שבעל פה, שינו את דעתן פעם אחרי פעם כל מאה ומאתיים שנה, וכיום הן בעצמן מודות שהן שומרות מצוות אחרות לגמרי מאלו ששמרו אבותיהם לפני אלף ואלפיים שנה. ופשוט שכך, כי איך יוכלו לדעת הכתות הללו מהן המלאכות האסורות בשבת? מהי אש האסורה בשבת? מהו "אל יצא איש ממקומו"? מהו דין פיקוח נפש בשבת? או כיצד קובעים מזוזה? אין להם שום דרך לדעת מצוות אלה, כי הם נטשו את הביאור שמסרתי בעל פה, ואפילו שבת אינם יודעים מהי. ואם רק היית לומד בתורתך, היית גם רואה כמה וכמה פעמים הבטחתי שהתורה לא תשכח מבני-ישראל, וחובת קיום המצוות תשמור עליהם לעד, ובמיוחד באחרית הימים. כי תורתך לא תישכח מבני ישראל, ולא מפיו, ומפי זרעו, ומפי זרע זרעו, מעתה ועד עולם. כך אמרתי על ידי כל נביאי. האם חשבת שקורא כל הדורות מראש יפקיר את תורתו ליד הטבע והמקרה, עד שלא ידעו בני-ישראל להבדיל בין בין הלכה לדמיון? כמובן שלא, כי אני הוא נותן התורה ואני הוא שומרה.

והנה הכל רואים שעם ישראל תמיד העביר את התורה שבעל פה, ומי שהתכחשו לה היו רק כתות קטנות, מהן לא נותר כמעט זכר, ורובן נעלמו כלא היו. האם חשבת לרגע שאחת הכתות המסכנות הללו היתה עם ישראל? והרי כל יהודי בעולם יודע מהי ציצית ומהן תפילין, ומהי מזוזה ומהי ברית מילה, כי מסרתי תורה לכל עם ישראל, וכל המבקש אותה גם ימצא אותה. לא מסרתי תורה מבולבלת ליחידים שיפרשו אותה, אלא תורה נצחית וידועה לכל עם ישראל. ולכן מי שמאמין בי, גם יאמין בתורתך.

מסרתי תורה לכל הדורות, ולא רק לדור אחד. והרי אני קורא כל הדורות מראש, כתבתי על אחרית הימים וידעתי מה יקרה בדור האחרון כמו בדור ראשון. וללא ביאור מפורט שבעל פה, איך יכלו בני-ישראל לדעת מה לעשות בדורות מאוחרים? כיצד יוכלו בני-ישראל לדעת מן התורה האם מותר או אסור להדליק מנורה בשבת, או לנסוע במכונית? לשם כך חייבים בני ישראל לקבל הדרכה שבעל פה המבארת להם את אבות המלאכה האסורים בשבת, והמלמדת את החכמים כיצד לפסוק הלכות מן התורה.

כיצד יכלו בני-ישראל לדעת מה לעשות בכל דור ודור, כאשר הדורות משתנים כל הזמן? והרי תורתך היא נצחית, וכל מי שמאמין בי, חייב להאמין גם בה. על כן מסרתי בתורתך ציווי מפורש לשמוע לחכמים שבכל דור ודור, הם לומדי התורה המוסרים נפש כדי להבינה, והם הראויים לפסוק הלכות מתורה בעזרתך. וכך נאמר בתורה (דברים, פרק ז'): "ובאת אל הכהנים הלויים ואל השופט אשר יהיה בימים ההם, ודרשת והגידו לך את דבר המשפט. ועשית על פי הדבר אשר יגידו לך מן

ביארתי את פרטי הדינים של כל אחד מהם, וכיצד יוכלו לפסוק הלכה על פיהם מבלי ביאורי שבעל פה?

ואם רק היית בודק כל מצווה ומצווה שבתורה, היית מגלה מיד שכל המצוות נכתבו מפי רק ברמז, כסימן והוכחה לכך שהן קיימות ואני הוא מי שציויתי אותן לזכרון עולם, אך כל הפרטים וההסברים של המצוות ניתנו במקום אחר. ומשה נביאי ודאי לימד את העם כל מצווה ומצווה שציויתי, הסביר מהי המצווה, מה כוונתה, מה טעמה, מתי היא נהוגה, מתי מותר או אסור לעבור עליה, מהן פרטיה ודיקדוקיה לכל זמן ומקום. האם חשבת שמסרתי לעם ישראל תורה סתומה ללא הסבר ופירוט, וכך מסר אותה משה לעם ישראלי? והרי דיני התורה הם חובה ולא מנהג, כי על הדינים נענשים גם בעונשי כרת ומיתה בבית-דין. ואתה חשבת שהתורה ניתנה ללא הסבר מפי? האם חשבת שמי שברא את כל העולם כולו, לא מכיר את נפש האדם אותו הוא יצר?

והרי כל העמים בעולם המציאו לעצמם ספרי משפטים, והם כולם מבינים שכל ספר וספר דורש לימוד ועיון גם בעל פה. האם חשבת שדי לאנשים הנוסעים בכביש בדין האומר - "סע בזהירות"? ואם הבנת שדרושים חוקים מפורטים על כל דין ודין, כיצד חשבת שציויתי בתורתך לשמור את השבת מבלי לפרט את השבת והלכותיה? כיצד חשבת שציויתי לערוך ברית מילה ולקבוע מזוזה, להניח תפילין וללבוש ציצית, מבלי שאסביר כל דין ודין מהם פרטיו?"

האתאיסט הקשיב בעניין, ואז שאל - "נכון. זה הגיוני שתהיה תורה שבעל פה המבארת כל מצווה הכתובה בתורה, אבל איך יכולתי לדעת זאת מתוך ההיסטוריה?"

הקול ענה בהירות -

"בלי התורה שבעל פה, גם אין תורה שבכתב, כי לא ניתן לשמור את מצוות התורה ללא ביאור והסבר. אין זה רק הגיוני, זוהי מציאות מחייבת. בלעדי התורה שבעל פה, אי אפשר לקיים את המצוות, ולא היה יכול עם ישראל לשמור את התורה אפילו יום אחד. והרי התורה שבעל פה עוברת במסורה לצד התורה שבכתב במשך אלפי שנים. האין זו היסטוריה נאמנה?"

כי הרי מהיכן למדת שמעמד הר-סיני אכן היה? מפני שעם ישראל מעביר את תורתך כהיסטוריה גמורה במשך אלפי שנים. אם כן, היה עליך לדעת שגם את התורה שבעל פה מעביר עם ישראל כהיסטוריה גמורה במשך אלפי שנים. ואם האמנת לחכמים המעבירים את התורה שבכתב, היה עליך להאמין להם גם בתורה שבעל פה. כי התורה שבעל פה תמיד היתה חלק בלתי נפרד מן התורה שבכתב, ועברה יחד עם התורה בידי החכמים מאז ומעולם.

אפילו הכתות הכופרות בתורה שבעל פה נאלצות להודות שאבותיהם נטשו את תורת היהודים שבעל פה בגלל איזה מנהיג שהציע להם להיות קראים או שומרונים או בייטוסים. והכל מודים במקור שקדם להם, של התורה שבכתב ובעל

לו, כי השפה הכתובה אינה משתנה לעולם, אך השפה שבעל פה משתנה כל הזמן, כאשר כל דור ותרבות מדברים בדרך אחרת ומתוך הבנה שונה של המציאות. לכן התורה היתה צריכה להנתן בכתב ובעל פה. בזכות עובדה זו התורה היא נצחית, כך שגם כאשר תשתנה התרבות ועולם המושגים של בני-האדם, עדיין יוכל כל אב וכל רב ללמד את בניו ותלמידיו את התורה כפי שהיא, ותמיד יוכלו בני-ישראל להבינה ללא טעות. וזו הדרך המעולה ביותר להעביר את דיני התורה, באמצעות עיקרי הדינים שבכתב, וביאור מפורט שבעל פה העובר מדור לדור. בזכות התורה שבעל פה דאגתי לכך שהתורה לא תשכח לעולם."

האתאיסט הסכים עם הדברים, אך הוסיף קושיה אחרונה בנושא - "ונכון, התורה שבעל פה ניתנה עם התורה שבכתב. אבל לבסוף התורה שבעל פה בעצמה נכתבה בשישה סדרי משנה, ובהמשך גם בגמרא ובכל ספרי המפרשים שביארו אותה. יש כל כך הרבה מחלוקות ודיונים וקושיות ושאלות על התורה שבעל פה, אז איך ניתן לדעת מהי התורה שבעל פה האמיתית?"

והקול ענה -

"מחלוקות? האם היתה אי פעם עוד תורה שבעל פה? האם אי פעם חלקו בני-ישראל על התורה שבעל פה ומצוות התורה? האם אי פעם לא ידעו היהודים מהי שבת וכיצד שומרים אותה? האם חלקו ביניהם היהודים מהן תפילין או מהי מזוזה או מהי ציצית? האם שכחו פעם מהי סוכה או מהם ארבעת המינים? האם שכחו בני-ישראל כיצד לשמור את מצוותי?"

והרי הבטחתי במפורש שתורתך לא תשכח לעולם, ותמיד עמדתי בהבטחתי. היה עליך לסמוך על דברתי שהמצוות לעולם לא ישכחו מעם ישראל, כי עם ישראל חייב תמיד לקיימן. והרי לך ההוכחה, כיצד אחרי אלפיים שנות גלות חזרו יהודים לארץ ישראל מכל תפוצות העולם, והכל חזרו עם אותה תורה, אותה שבת, אותן תפילין, אותה מזוזה, אותה ברית מילה, אותה ציצית, ואתן מצוות. היש לך הוכחה ברורה מזו שמעולם לא נתתי לתורתך להשכח? והרי בדרך הטבע היו צריכים בני-ישראל לשכוח מזמן את התורה, אחרי כל היסורים, הרדיפות והגלות. ובכל זאת התורה נותרה כפי שהיתה ללא שינוי, ובני-ישראל שומרים את המצוות בכל רחבי העולם בדיוק כפי שעשו זאת לפני אלף ואלפיים שנה.

התורה שבעל פה נכתבה בגלל ירידת הדורות, בגלל חטאי העם, הגלות והיסורים. כך נוצרו מחלוקות על פרטי המצוות, אך לעולם לא נוצרו מחלוקות על עיקרי המצוות והדינים. מעולם לא שכחו בני ישראל מהי השבת, הסוכה, הפסח, המזוזה או התפילין, כי הבטחתי בתורתך שהתורה לא תשכח "מפי זרעו, וזרע זרעו, מעתה ועד עולם".

בגלל הקשיים וירידת הדורות, דאגו חכמי ישראל לכתוב את התורה שבעל פה ומכיוון שהתורה שבעל פה נכתבה, דאגו חכמי ישראל שלא לשכוח אותה, על ידי כך שהמשיכו לכתוב עוד ועוד ספרים בכל דור ודור כדי להסביר את התורה שבעל

המקום שהוא אשר יבחר ה' ושמרת לעשות ככל אשר יורוך. על פי התורה אשר יורוך ועל המשפט אשר יאמרו לך - תעשה. לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל".

התורה תמיד לימדה את העם כיצד לנהוג בכל דור ובכל תקופה, כי תמיד היו "זקנים" בעם, הם גדולי הדור המלמדים את העם הלכות על פי התורה שבעל פה. בלא התורה שבעל פה, תורתך לא היתה נצחית, ולא היה ניתן ללמוד ממנה דבר לדורות הבאים. אילו היית מאמין בנצחיות התורה, היה עליך להאמין גם בתורה שבעל פה."

האתאיסט ניסה להקשות -

"אך למה לא כתבת בתורה שבכתב בצורה מפורשת שיש תורה שבעל פה? מדוע השארת זאת להבנה שלנו? ובכלל, למה התורה צריכה להנתן בעל פה ולא בכתב?"

הקול ענה בשפה ברורה -

"התורה ניתנה לישרים הרוצים באמת, וכל מי שהוא ישר יראה מיד שעם התורה מסרתי גם ביאור חיצוני המסביר כל מצווה מתורתך. אך אם הייתי מזכיר במפורש בתורה הכתובה את התורה שבעל פה, אז כל הכתות הכופרות כיום בתורה שבעל פה לא היו יכולות לכפור בה - ובמקום זאת, כל אחת ואחת מהכתות הללו היתה ממצאה תורה שבעל פה משל עצמה. ואז לא היה נותרת אפילו תורה ברורה אחת, כי שום יהודי לא היה יכול לדעת איזו תורה שבעל פה היא האמיתית. הכתות בחרו לכפור במסורת האבות, הן בחרו לכפור בתורה שבעל פה, ולכן אם היה כתוב במפורש בתורה שבכתב על התורה שבעל פה, הן עדיין היו כופרות בה, ומחליפות אותה בתורה שבעל פה חדשה משלהם.

לכן לא סיפרתי בתורה הכתובה על התורה שבעל פה במפורש, אלא רק לבעלי השכל הישר הקוראים את תורתך ביושר ובהגינות, רק הם יזכו לדעת ולהכיר בקיומה. רק בזכות עובדה זו, נמצא עד עצם היום הזה אך ורק ביאור אחד שבעל פה למצוות התורה, יש רק תורה שבעל פה אחת בכל העולם כולו. והרי ידוע, כי הספק קיים רק כאשר קיימות שתי אפשרויות, אך כאשר יש רק תורה שבעל פה אחת - לא יתכן יותר שום ספק, כי כל יהודי ישר יודע שיש רק תורה שבעל פה אחת המבארת את כל המצוות, והוא הביאור האמיתי היחיד כדי להבין ולשמור את התורה. רק בדרך זו לא תשכח התורה, ולא תפורש כרצון כל איש ואיש.

ודע כי התורה שבעל פה ניתנה בעל פה, כי זו הדרך הטובה ביותר ללמוד את התורה ולא לטעות בה, כאשר כל דרך אחרת תוביל באופן טבעי לטעויות ומחלוקות. רק ביאור שבעל פה יוכל להיות מובן בכל דור. כי כל אב יודע להסביר לבנו את כוונת התורה בדיוק כפי שמסר לו אביו, ואפילו אם דיבר אביו בשפה אחרת, או דיבר מתוך עולם מושגים שונה, הוא תמיד יוכל להבינו. בדרך זו כל רב תמיד יוכל להסביר לתלמידיו את ההלכות כפי שקיבל אותם בעל פה מהרב שקדם

אתה יכולת להתקרב אלי ולאהוב אותי באהבה שאין דומה לה בכל היקום כולו, כי אף אדם בעולם כולו, ובהיסטוריה כולה, לא חי את החיים שלך, עם הזכרונות שלך, עם הרגשות שלך, עם היכולת השכלית שלך ועם הנסיונות שלך. גם צדיק מבטן ומלידה לא מסוגל לקדש את שמי בדיוק בדרך שבה היית מסוגל. וכל אדם יש לו את התיקון שלו, כי כולם הם בני, ואני דואג ואוהב כל אחד ואחד מהם, ואין שניים שהם זהים, אלא כל אדם הוא יחיד ומיוחד במינו. כל אדם ואדם הוא עולם בפני עצמו, והייתי בורא את כל העולם כולו עבור כל אחד ואחר, כי כל אדם הוא עולם ומלואו".

האתאיסט חשב לרגע על התשובה.

בעל הקול, שקרא את ספקותיו, הוסיף ואמר -

"אספר לך את מה שיודעים, רק מי שלומדים את דתי ומעמיקים בה.

כל אדם ואדם היורד לעולם יש לו רשימה של מצוות ומעשים ונסיונות שהוא צריך לקיים ולעמוד בהם. וכולם שווים ביכולות ובמעשים שלהם, אלא שכל אחד ואחד זוכה ליכולות אחרות ולכן גם לנסיונות המתאימים ליכולותיו, והם היוצרים שינוי בין אדם לחבירו.

כל אחת ואחת מהמצוות שהאדם חייב בהן נמצאת ברשימה, וכל מצווה שהאדם מקיים לאורך זמן, או כל יצר שהאדם מתגבר עליו לאורך זמן, מתמלא ברשימה, ומאותו רגע זוכה האדם לחוש סיפוק ושמחה מעשייתם.

מצוות השבת היא נסיון קשה למי שלא שמר שבת מעודו, אך לאחר כמה שבועות או חודשים של שמירת השבת באהבה ואמונה, זוכה מי ששמר את השבת להרגיש בה שמחה וסיפוק, כי הוא השלים מצווה זו ברשימה. וכן להיפך - מצווה או יצר שהאדם מרגיש שקשה לו לעמוד בהם, סימן שהוא לא השלים אותם עדיין, ולשם כך הוא ירד לעולם. וכל מצווה שקל לאדם לעשותה, וכל יצר שקל לאדם להתגבר עליו, סימן שהוא כבר עמד בהם זוכה להצליח בהם, וכעת הוא יוכל לקיימם בשמחה וללא מאמץ.

אך פעמים רבות נפטרים בני-אדם מהעולם לפני שהצליחו להשלים את כל המבחן, או שהם נכשלו בו. במקרים אלה אני נותן לכל אדם הזדמנות שנייה ושלישית לחזור לעולם בגלגול נוסף, כדי לקיים את המצוות שהוא לא הספיק לקיים בגלגול הקודם, לתקן את המעשים שהוא לא הספיק לתקן בגלגול הקודם, ולעמוד ביצרים בהם הוא לא הצליח לעמוד בגלגול קודם.

אם אדם הניח תפילין בגלגול קודם, והוא חוזר בגלגול חדש לעולם, אז הוא יהנה תמיד מהנחת התפילין ולא ימצא שום קושי בכך. ואם אדם אחר לא לבש ציצית בגלגול קודם, אז הוא יתקשה ללבוש את הציצית, עד שהוא יעמוד במבחן גם הזה. ולכן כל אדם ואדם נולד למשפחה אחרת ועם יצרים אחרים, כי כל אדם הגיע לתקן את מה שהוא לא הספיק לתקן בגלגול קודם.

פה. כל רב תמיד למד מרבו שקדם לו, וכך יכל להסביר את התורה שבעל פה ודרך הפסיקה בספריו ללא טעות ושכחה. ועם כל זאת, דאגו חכמי ישראל ללמוד את התורה גם בעל פה, ועד עצם היום הזה לומדים חכמי ישראל את כל התורה כולה גם בכתב וגם בעל פה, וכך הם יודעים לפסוק הלכות מן התורה.

בזכות הבטחתי הנצחית, ובזכות מסירות הנפש של חכמי ישראל שבכל דור ודור, נותרה התורה כפי שהיתה, ומעולם לא נשכחו המצוות והתורה, גם במהלך גלות של אלפי שנים, יסורים ורדיפות. לאחר כל אלה חזרו בני-ישראל מכל קצוות עולם עם אותה תורה ואותן מצוות, ללמדך שהתורה לא נשכחה מעולם, ונתרה תמיד כפי שהבטחתי בתורה".

נמרוד שתק בהסכמה חרישית.

***

פרק חמישי: שאלות ששואלים.

נמרוד חשב על הדברים לרגע או שניים, אך לא מצא שום סיבה הגיונית להתווכח עליהם. לבסוף הוא שאל שאלה אחרת, שנראתה לו מוצדקת:

"אם הייתי נולד למשפחה אחרת, פחות קיצונית, ודאי לא הייתי מגיע לאן שהגעתי. מדוע אתה מציב אדם אחד בחיים המאפשרים לו להתקרב אליך, ואדם אחר בחיים המרחיקים אותו ממך? מדוע לאחד אתה נותן יצרים המקשים עליו להתקרב אליך, ולאחר אתה נותן יצרים המושכים אותו אליך? ומהי אשמתי, שנקלעתי דווקא לחיים שכאלה?"

הקול ענה כהרגלו ברכות ובהבנה -

"בני, יקירי, היה עליך לסמוך עלי שעשיתי הכל לטובתך, וכל מה שקרה לך, נעשה בצדק מוחלט לפי מעשיך וכפי מידותיך.

וכן היה עליך לדעת, שלכל אדם יש בחירה, והוא יכול לשוב בתשובה גם מהבור העמוק ביותר. וכמה שומרי-מצוות בחרו להיות רשעים, וכמה רשעים ועוברי-עבירות בחרו להיות צדיקים. כי הבחירה שנתתי בידם היתה שלמה, ואם המשפחה והיצרים שנתתי בהם היו קובעים את דרכם, לא היו אנשים שבים בתשובה או נוטשים את הדת לעולם, אלא היו כולם חיים מלידה ועד מוות באמונה וביצרים שנתתי להם. אך עיני רואות שאנשים משנים את דרכם פעם אחר פעם, ללמדך שגם המשפחה והיצרים של האדם אינם מגבילים את כח הבחירה שלו.

ודע גם תדע, כי יש סיבה מיוחדת מדוע כל אדם נולד עם כוחות שונים, ובחיים שונים בעולם. כי בדרך הזאת כל אדם הוא שונה ומיוחד בעולמי, ומסוגל להתקרב אלי בדרך שאף אדם אחר אינו מסוגל לה.

וחשובה. נתתי בך את מה שלא נתתי בשום חיה: נתתי בך נשמה, רוחניות, תבונה והבנה. ואחרי כל אלה, אתה מטיל ספק בתוכנית הבריאה, רק בגלל שאינך מסוגל להבין אותה במלואה?

דבר לא חסרתי בעולמי, וכל מה שבראתי, בראתי עבור תכלית ומטרה. האם לא יכולת לסמוך עלי בכך? והרי כל דבר שהצלחת להבין בעולמי, ראית בו רק חוכמה וכוונה ורצון. ואחרי כל מה שראית, עוד תחשוב את מה שאתה לא מבין לחיסרון? וכמה אתה באמת מבין בבריאה שיצרת? הרי אפילו תא קטן בגופך אינך מסוגל להבין. אינך מסוגל למדוד רגשות, אינך מסוגל להסביר את התודעה, ואינך אפילו יכול להסביר את ה"אני הפנימי" ביותר שלך, אינך מסוגל להסביר את נשמתך. ועם כל זאת אתה בוחן את מי שיצר את כל אלה, בתוכנית שאינך מסוגל להבין במצבך, ומעז לשפוט את יוצרך?

האם לא תסמוך על אביך שמעניש אותך עבור תכלית ומטרה? חייב אתה לסמוך על חינוכו ועל שיפוטו, כי הוא הביא אותך לעולם, הוא דואג לך והוא אוהב אותך, אחרת הוא לא היה יוצר ומפרנס אותך. כך היה עליך לאהוב אותי ולהאמין בי שאני עושה הכל לטובתך, ודבר אינו קורה ללא סיבה ותכלית".

והקול המשיך ואמר -

"כעת הבט באדם הישר והאמיתי. הוא מבין שהעולם הזה הוא רק עולם נסיון, והוא שער כניסה בפני עולם האמת. הסבל והיסורים נועדו לבחון את האדם, ומבחן האמונה והמעשה, הם הקובעים את קירבתו של האדם אלי, הם הקובעים את מקומו בעולם הבא. כי האדם נברא עבור העולם הבא, האדם הוא נשמה, הוא לא ילד והוא לא זקן, הוא גם לא גוף. האדם הוא נשמה, והוא ירד לעולם בגוף כדי להבחין. עבור הזדמנות פז להכיר באמת ולקיימה.

והנה כל מי שמגיע לעולם הבא מביט בעולם הזה כמו על חלום שחלף, וגם אם עבר על האדם חלום רע מאוד, הרי בסוף הוא מתעורר ממנו וחוזר לחייו האמיתיים ושגרת יומו כאילו לא קרה דבר. כך הוא האדם היוצא מן העולם הזה, המגלה שכל החיים החומריים היו רק שקר ותעתוע, והנה החיים האמיתיים הם חיי הנצח של העולם הבא. בעולם האמת מתגמד כל סבל, לעומת האושר הנצחי. גם תינוק בוכה כאשר צומחת לו שן, הוא בוכה על צעצוע שאין לו, ועל כל מכה קטנה. רק כשהוא מתבגר, מבין האדם עד כמה הוא לא הבין, ועד כמה צערו היה ילדותי. כך הוא האדם היוצא מן העולם הזה אל עולם הנצח, ומבין את הצער והיסורים שהיו בחייו. האם לא יכולת לסמוך על זה? האם לא יכולת להאמין בי שאני עושה הכל בצדק ובאמונה, אחרי שראית את כל החוכמה והכוונה שיצרת עבורך?

יש משמעות לסבל והיסורים בעולם, והכל קורה בכוונה עליונה. הסבל נועד לכפר על עוונות, ולקרב את האדם אלי, הוא נועד לעורר את האדם, ולנסותו במצבים קשים וקלים. זהו מבחן האמונה האמיתי, בו נגלה ליבו של האדם, דרכו הוא מתקרב אלי. רק הפשוטים שבעם רואים בניסיונות חיסרון וקושי, אך החכמים

ואדם הנולד למשפחה חילונית שונאת דת, צריך לדעת שבגלגול הקודם הוא נפטר כאדם חילוני שונא דת, ולכן הוא ממשיך את החיים בדיוק היכן שהוא סיים אותם. ואם אדם צדיק נפטר מהעולם ולא הספיק לתקן מצווה שהוא רצה לעמוד בה, אז הוא ירד לעולם במשפחה של צדיקים כדי לתקן את המצוות החסרות. וכל אדם נולד בדיוק היכן שהוא צריך, בהתאם ליכולותיו ולמידותיו. הכל נעשה בצדק ובדקדוק, ובעולם הבא יבין כל אדם את דינו".

לבסוף מצא האתאיסט הסבר, שנראה כמו תירוץ הגיוני להשען עליו -
"לא האמנתי בך, כי אתה לא מונע סבל ומוות בעולמך!"

הקול השיב ברכות -

"הו, בני. בני היקר. האם חשבת לרגע, מאין אתה בכלל יודע מהו סבל או שמחה, אושר או כאב? מאין אתה יודע מהו טוב ומהו רע? הרי כל אלה הם מושגים שאני יצרתי בנפשך. אינך יודע דבר, אם לא לימדתי אותך אותו. ואני טבעתי בך את הרגש השלילי והחיובי, השנאה והרחמנות. אם אתה נהנה מדבר מה או סובל מדבר מה, הוא רק בגלל שכך קבעתי בתוכנית אשר יצרתי עבורך.

האם שאלת את עצמך פעם, מדוע אנשים שואלים למה יש סבל בעולם, אך הם אינם שואלים מדוע יש שמחה?

והתשובה היא פשוטה, כי את השמחה הם מבינים, אך את הסבל הם אינם מבינים. הם אינם מבינים שהסבל נועד גם הוא לטובתו של האדם, והוא אינו אלא רק אשליה רגעית, נסיון נוסף במבחן החיים. האדם הפשוט לא מסוגל להבין את משמעות הסבל ולכן הוא רואה בו חיסרון. את השמחה הם מקבלים, אך את הצער לא יקבלו? אם רק היית סומך עלי, רואה את החוכמה בה יצרתי את עולמי, ומכיר בחוכמה שחלקתי לבני-אדם, הרי כי אז היית מבין מיד שדבר לא נעלם ממני, וכל מה שעשיתי, עשיתי לטובתך".

האתאיסט חשב לרגע, ואז אמר -

"אך כיצד יכולת לדעת שאתה רוצה להטיב איתנו, ולא להיפך?"

הקול השיב בשלווה כדרכו, אך נימת צער נשמעה בו -

"בני, יקירי, עם כל הטוב שיצרתי בך, עם כל השאיפה למוסר, ולצדק, ולאמת, ולנצח, האם באמת חשבת שאני רוצה ברעתך? האם חשבת אותי לבן-אדם בעל רגשות הנוקם או שונא או משתעשע ברוע לב? הרי אני יצרתי רגשות אלו בכם, בני האדם, והכל עשיתי רק כדי לתת לכם ולחלוק איתכם מטובתי הרבה. היה עליך רק להביט בעולם שסביבך, בפלאי הטבע, במערכת השמש, בעונות השנה, בבעלי-החיים, בגוף האדם... הבט בכל אלה ושאל את עצמך האם כל המערכת הזאת לא תוכננה בקפידה? והרי בראתי כל זאת לכבודכם, מתוך אהבה אמיתית אל בניי. הרי כל רגשותיך ותכונותיך מעידים כאלף עדים שיצרתי אותך עבור מטרה נעלה

סוג ומין. כמה חסד ושפע ויופי השפעתו בעולמי, אך הכל נעשה בחסד, בטובת חנינם. כי מהו השפע הגדול והגבוה ביותר שאני יכול להעניק ליציר נברא? את קירבתי כמוכן, כי אין גבוה מן האינסוף, ואין אהבה גבוהה מאהבתי.

אך הברואים לא יכולים להגיע לאהבתי הגבוהה ביותר, כי אין בכוחם את האפשרות לאהוב בחזרה, ולבחור מרצונם לאהוב אותי ולהתקרב אלי. גם המלאך הגבוה ביותר אינו אלא שליח הפועל מכוחי וכפי רצוני, וכך הם כל הברואים. אין לשום יציר בבריאה את האפשרות למרוד בי מרצונו ובחירתו. כולם מקבלים את החסד שאני משפיע עליהם ללא בחירה, הם לא יכולים שלא לקבל את השפע שאני נותן להם.

ומה מתנה אמיתית, ומהי אהבה אמיתית, כאשר האחר אינו יכול לדחות אותה? כל הברואים שיצרתי היו מוגבלים לכוחות הנפש שלהם, כי לא נתתי להם בחירה בעולמי, והם לא יכלו לבחור מרצונם להתקרב אלי ולקבל את טובתי.

ואני רציתי לתת לברואים מאהבתי, לחלוק איתם את הנצח והאינסוף. ומהי אהבה אמיתית? זו אהבה שיש בה שני צדדים, של נותן ושל מקבל. אך שום בריאה בעולמי לא יכלה באמת לקבל, כי לא היתה לה את האפשרות שלא לקבל.

לכן בראתי את האדם, שהוא יצור השונה מכל בריאה אחרת שיצרתי ביקום. כי האדם הוא היצור היחיד ביקום שיכול לקבל מרצונו את טובתי, או למרוד בי בכח הבחירה שנתתי לו. האדם הוא המחליט האם להתקרב אלי או להתרחק ממני, והוא הקובע את מקומו הנצחי. ולכן היה ראוי לי לברוא את כל בני-האדם בעולמי אך ורק כדי שאדם אחד יבחר בטוב האמיתי, ויזכה לאהבה האמיתית, עברה נברא היקום כולו. אני בראתי את בני-האדם כדי להטיב להם. אם לא קיימים בני-אדם, לא היה לי למי להטיב ואת מי לאהוב. יצרתי את בני-האדם כדי לחלוק איתם מהטוב והנצח שיש לי.

נתתי לאדם את מה שלא נתתי לשום יצור אחר, את כח הבחירה, באמצעותו יכול האדם להתכחש למציאותי או להאמין בי, לקיים את מצוותי או למרוד בי. זהו כח הבחירה שהוא היפך הטבע, ומסוגל לשלוט בטבע. לשם כך נתתי באדם משהו ממני, נשמת חיים, שהיא חלק אלוך ממעל. הנשמה של האדם נותנת לו את היכולת לבחור נגד הטבע, ולכן הוא גבוה יותר מכל בריה בעולמי, ותכלית האדם גבוהה יותר מזו של מלאך.

האדם הוא היצור היחיד שיכול למרוד בטבעו וביצוריו, ביכולתו למרוד גם בהגיון, ולבחור ברע על פני טוב. רק בגלל שהאדם יכול לבחור ברע, אז הטוב שלו כל כך יקר. רק בגלל שהאדם יכול לשנוא, האהבה שלו כל כך חזקה, ומסוגלת לשנות את הבריאה בכוחה, להעלות ולהוריד אותה לפי מעשיו. כפי שאני שולט בבריאה במעשי, כך האדם שולט בבריאה שנתתי לו ומשנה אותה במעשיו. כפי שאני ממלא את כל העולם כולו, כך האדם אינו אלא נשמה הממלאת את כל הגוף כולו. נתתי באדם מכוחותי הנשגבים ביותר, ועל ידם מסוגל האדם להעלות מעלה מעלה, או לרדת מטה מטה.

שבעם רואים בנסינות אתגרים מבורכים, דרכם הם יכולים לטפס ולהעלות, כמו אביר של מלך המבקש להוכיח עצמו בעוד קרב, ובכך להתקרב אל המלך.

דע שכל סבל בעולם נצרך לתועלת, והוא חיוני, אבל רק בעולם הבא ובמשפט האמת יוכל האדם להבין כל מקרה ומקרה לאן הוא שייך. ואם היית נכנס לחדר ניתוחים, ורואה את הרופא המנתח חותך בבטן החולה, האם היית מעיר לו שהוא פוצע את החולה? ודאי שלא, כי היית סומך על הרופא שהוא למד את מקצוע הרפואה ומבקש לטפל בחולה. ואני הרופא כל בשר, אשר יצרתי את האדם כמו בן בעולמי, נתתי לו רגשות והבנה להכיר בי, האם לא תאמין בי ותסמוך עלי שאני עושה הכל לטובה, בצדק וברחמים?

היה עליך לסמוך שכל מי שסבל בחייו, סבל בצדק ובאמת וברחמים, ויכול להודות בעצמו בדין האמת לאחר שהוא יעמוד בפני בית דין של מעלה, ויראה את משפט הצדק מתחילה ועד סוף, את הדין ואת הרחמים. כל איש ואשה מקבלים את השכר שהבטחתי, ומבינים את מה שהם לא יכלו להבין בעולם הזה.

והנה כך מסרתי ביד נביאי, כי העולם הבא מצפה למקיימי מצוותי. הבטחתי צדק בתורה, איש בעונו יומת, והיום נתתי לפניך את הרע ואת הטוב, את החיים ואת המוות, ובחרת בחיים. כל זאת כתבתי בתורתך, והאם לא יכולת להאמין להבטחתי? היש לך בעל-דין נאמן ממני, שנותן לך הכל, ורוצה רק בטובתך?

האם באמת חשבת שלא אעמוד בהבטחתי? האם חשבת שאני בשר ודם המבטיח לך הבטחה שכזו? הרי אני הוא יוצרך, הרי אני הוא אשר קיים את החמץ אותו נשמת, את הקרקע עליה עליה דרכת, את הדם אשר זרם בעורקיך, כל חלקיך ממנו היה מורכב גופך, את נשמתך וכוחותיך. הרי אני הוא הקובע מהו הדבר אשר יהיה רע או טוב בעיניך. הרי אני הוא המקיים את נשמתך בכל רגע ורגע. והרי אני הוא המאפשר לך לבחור להתכחש להבטחתי ושלא להאמין בי!

וכיצד לא תאמין לי? הרי אני נותן האמונה, אני יוצרה, ואני המאפשר אותה, ודבר אינו מתאפשר בלתי רצוני."

האתאיסט לא ידע עוד מה לתרץ, ובמקום זאת בחר לשאול שאלה שבאמת הטרידה אותו:

"אם אתה רוצה להטיב לנו, אז למה לא בראת אותנו מיד בגן-עדן, בלי כל הנסינות הקשים האלה?"

והקול ענה ברכות -

"בני, בני היקר, האם לא השכלת להבין שהכל עשיתי לטובתך ועבורך?

באינסוף לא חסר דבר, כי לאינסוף אין גבולות. ומי שיש לו הכל, יכול רק לתת ולהטיב, כי דרך הטוב היא להטיב. אני הוא האינסוף. הכל היה לי והכל יש לי, לכן יצרתי את העולם - כדי להטיב לברואים, ויצרתי את הברואים כדי להטיב להם, כדי לחלוק איתם מאהבתי וטובתי האינסופיים. וכך עשיתי, מלאכים יצרתי, וביקום יציבתי חוקים וחומרים כדי להשפיע סדר ומורכבות, ובעולמי יצרתי בעלי-חיים מכל

התפילה היא הדרך של האדם להתקרב אלי. זהו כח הדיבור, זו כוחה של מחשבה, וזו כוחה של תפילה. על ידי התפילה בני-האדם פותחים את ליבם בפני, נזכרים בי מידי יום ושעה, עומדים בנסיגות היומיים ומכירים בקיומי תמיד. בזכות התפילות בני-האדם מתקרבים אלי, כבן המדבר אל אביו האהב, הם מדברים אלי בכוונה. בכך הם מחזקים את אמונתם בי, ועל ידי כך הם מתקרבים אלי וזוכים לאהבתי. כי אני שומע לתפילת כל פה, לכל אשר יקראו אלי באמת.

הקירבה הזו היא אהבתי, והיא התכלית הנצחית לשמה בראתי את בני-האדם. חיי החומר הם רק אשליה, נסיון אשר נועד להרחיק את האדם ממני, ולתת לו את הבחירה בין הטוב והרע. רק מחפשי האמת מסוגלים להבין זאת, שכל החיים של האדם בעולם הם רק אשליה, הם נראים ארוכים רק בהווה, אך במבט אל העבר הם חלפו כשנייה אחת. כל הסבל והיסורים נעלמים במוות כלא היו, וכל מה שנתר הוא המבחן והתוצאה שלו. כי האדם נברא עבור התכלית הנצחית, ולא עבור שום מטרה חולפת בעולם הזה. זוהי משמעות החיים, האהבה, אהבה אמיתית שהיא לשם שמים, קיום מצוות לשם שמים, תפילה לשם שמים, התרחקות מחטא לשם שמים, ולימוד תורה לשם שמים. זוהי אהבה שלא תלויה בדבר, ולא נעשית עבור שום פרס, זו אהבת האמת, וזו האהבה שאני משפיע על בראי, אהבה שמטרה לתת. וזוהי משמעות החיים האמיתית, סוד האושר, וסוד החיים".

האתאיסט היה חסר מילים. הוא מעולם לא תיאר לעצמו שמשמעות החיים תהיה כל כך עמוקה ואמיתית. הוא כל כך התרגל לזלזל בדת, שהוא מעולם לא הקדיש לרעיונות קבליים שאלו מחשבה שנייה.

נואש לגמרי, ואובד עצות, זעק נמרוד ביאוש אחרון:
"אבל אני לא רצחתי, אני לא גנבתי, לא קיללתי את הורי, לא הכיתי אשה, לא התאכזרתי לבעלי חיים!"

והקול השיב -
"אך מדוע התנהגת כך? האם התנהגת בדרך זו, כי כך ציוויתי בתורה, או שמא עשית זאת כי כך אמרו לך רגשותיך ומנהג החברה בתקופה שבה חיית? היכן היתה הבחירה שלך, ומתי השתמשת בה?"

האם אינך יודע שרק עבד השם הוא לבדו חופשי? רק מי שעובד אותי באמת זוכה ביכולת לקיים את מצוותי מרצון ומאהבה. כמעט כל מעשיך בעולם נעשו על פי צו החברה, על פי רצונותיך איתם נולדת ואותם רכשת, וכמעט דבר לא נעשה על פי בחירה אמיתית מצידך. לא השתמשת בכלל בנשמה היקרה שנתתי לך. הרעבת אותה במקום לרומם אותה.

ובמה אתה חושב שזכית במעשיך יותר מכל יצור אחר שבראתי בעולמי? גם כבשה לא רוצחת ולא גונבת, והיא גם לא מדברת לשון הרע. האם אתה טוב ממנה? הנה, הבט בנמלה הקטנה שבראתי בעולמי, מבוקר ועד ערב, את כל חייה המובטחים.

עם כח הבחירה של האדם נתתי בפניו את הטוב ואת הרע, את החיים ואת המוות, כדי שהוא יבחר מרצונו בחיים. לשם כך בראתי עבור האדם חיים ומוות בעולם, אושר וסבל, שמחה ויסורים, טוב ורע. כל אלו נבראו כדי שתהיה לאדם בחירה בין טוב ורע.

יצרתי את בני-האדם עם יצר רע, רק כדי שתהיה להם בחירה האם לקבל ממני את הטוב, ולהחליט מכח עצמם האם למרוד בי חלילה, או לאהוב אותי באמת. אם האדם לא היה יכול לבחור שלא לקבל את טובתי, אז טובתי אליו לא היתה שלמה, ובמקום זאת היא היתה מתנת חנם ולחם בוש. רק מכיוון שיש לאדם את הכח למרוד במצוות ובאהבתי, ולא לקבל את מתנתי, אז בחירתו היא מלאה, ולכן אהבתו יכולה לקרב אותו אלי או להרחיק אותו ממני, וכל מה שאני נותן לו, האדם בוחר לקבל. ורק אז יש משפיע ומקבל.

אני הצבתי את האדם בעולם הזה, במבחן ונסיון, כדי שבחיים הקצרים הללו יוכל האדם לבחור האם להתקרב אלי או להתרחק ממני, כי זוהי כל מטרת הבריאה וכל משמעות החיים בעולם הזה. כי אין לך דבר טוב וגבוה יותר ביקום מאהבת אמת, אהבה שיש בה שני צדדים, של משפיע ומקבל - זהו השפע האמיתי, זוהי האהבה האמיתית וזוהי משמעות החיים האמיתית. האדם שמוכן להקריב הכל עבורי, עבור קירבתי, אדם שמבטל את עצמו עבורי, הוא גם מי שזוכה לקירבתי הגדולה ביותר. הוא בחר להתקרב אלי. ומי שהוא רשע בחר מרצונו להתרחק ממני. ומי שהתרחק כל חייו מהטוב ומהנצח יצטער מריחוק זה שהוא הביא על עצמו, כמו אדם הנכנס מרצונו לאש ונכווה. לעומתו מי שבחר להתקרב אלי, גם יזכה לאהבתי הנצחית, כי הוא מי שבחר להתקרב אלי מרצונו ומכח בחירתו אשר נתתי לו. זוהי תכלית הבריאה, ולכן צערי על כל בן המתרחק ממני, ושמתתי על כל בן המחליט להתקרב אלי. זוהי משמעות החיים האמיתית, ורק אלו שהקדישו את חייהם לאמת זוכים לדעת אותה בעולם הזה.

קירבתי היא משמעות החיים של האדם, היא האושר הנצחי, והיא הטוב האמיתי, כי הנצח הוא מקור כל הטוב והנתינה, ויצרתי את האדם כדי לתת לו מטובתי. משמעות החיים של האדם היא להשיג את הנצח הזה, ולשם כך האדם צריך להתקרב למי שיצר אותו. ככל שהאדם דומה יותר לבוראו, כך הוא גם יותר קרוב אליו, ומסוגל להשיג את האלוקות ואת הנצח. כח הבחירה של האדם הוא הנותן לאדם את היכולת להידמות אלי, ולהשיג את קירבתי האמיתית. האדם בוחר מרצונו לקבל את טובתי, ולכן מתנתי אליו היא לא מתנת חסד לעני, אלא אהבה אמיתית שיש בה שני צדדים, של נותן ומקבל.

רק החכמים מבינים זאת. הפשוטים שבעם חושבים שאני זקוק לתפילות או הקורבנות של בני-אדם. הם אינם מבינים שהם זקוקים לתפילות והקורבנות, ולא אני. באמצעות התפילות בני-האדם מתקרבים אלי, מגלים את אהבתם אלי, וזוכרים שהכל ממני. על ידי התפילות הם בונים את הקשר הרוחני שלהם איתי, הם משעבדים את לבם אלי, ובכך מתקרבים אלי וזוכים לקדושה והנצח המובטחים.

האתאיסט. הוא ראה את עצמו מתפלל בהתרגשות, היה זה צדיק אמיתי שנגלה במחזה הזה, וכמעט שהאתאיסט לא הכיר את עצמו.

"אני לא מבין", קרא נמרוד בפליאה, "הרי מעולם לא התפללתי כך".
הקול הסביר את המחזה -

"זה מי שהיית יכול להיות. זהו האדם שרצחת, את עצמך! זהו האדם שגנבת, את עצמך! את האדם הקדוש והנפלא הזה, שיכולת להיות. זו השליחות היקרה שהיית צריך לשלוח אלי, ואותה איבדת ממני לעולם. הרגת את בני, כמו ידך רצחת את בני אהובי, את הבן היקר לי, הבן שיכל לקדש את שמי בצורה ששום בן אחר בעולם לא היה מסוגל לה, הבן לו רציתי להעניק אהבה כל הימים. אותך. אתה רצחת את עצמך, את מי שיכולת להיות, כמו ידך איבדת את הקירבה שלי אליך, את האהבה האדירה שהייתה יכולה להיות בינינו לנצח.

את האדם הצדיק והקדוש שאתה רואה לפניך, הוא מי שיכולת להיות, והוא מי שמחקת ואיבדת בעוונותיך הרבים. את בני היקר. אותך".

ואז נשבר האתאיסט סופית, וכאבו לא ידע גבולות. הוא התייפח ובכה בכל לבו, ומצוקתו היתה מצוקה אמיתית.

זו היתה הפעם הראשונה שהאתאיסט לא הצטער רק על עצמו. הוא באמת ובתמים הצטער על האדם שהוא ראה לפניו, על מי שהוא היה יכול להיות, על האהבה האדירה שהוא איבד, על קירבת האלוהים, על משמעות החיים וההזדמנות האדירה אותה הוא פספס.

הוא בכה מעמקי נשמתו, ובושתו לא ידעה גבולות. הצער שלו היה אמיתי, אך בעולם הבא, מה עוד ניתן לשנות? הרי לאחר המוות אין עוד בחירה, אין עוד יצר רע ולא נסיונות או מעשים. נמרוד הרגיש שהוא הפסיד הכל, ופחד מילא את כל לבו, הבושה הנוראית על מה שהוא הפסיד, ומנגד עצב בל-יתואר על מה שהוא היה יכול להרוויח. הוא רצה את קירבת האלוהים, הוא רצה את האהבה האדירה הזאת, את האור הנפלא הזה, את האושר חסר הגבולות. הוא רצה את קירבת האלוהים, אך לא ידע כיצד לבקש אותה, כי בושתו חנקה את פיו מלהוציא מילה. כל יישותו זעקה לרחמים. והכאב היה נורא. הרבה-הרבה יותר נורא מכל כאב שהוא הכיר בחייו. הכאב הזה שרף את נשמתו, הוא היה צורב יותר מכל בושה, והוא ביקש נפשו למות שוב ושוב.

ואז הוא קרא -

"אני אוהב אותך אלוהים", המילים בקעו מחדרי לבו של נמרוד.

"על אף שחטאתי לפניך בחטאים שאין להם תקנה, אני מתחרט על הכל, ואוהב אותך על ההזדמנות שנתת לי, על האהבה שביקשת לאהוב אותי. על כל מה שנתת לי, אני אוהב אותך. תהיה אחריתי מה שתהיה, אני אוהב אותך על כל מה

היא מקדישה עבור אחיה הנמלים. האם עסקת גם אתה בחסד ועזרה לבני-אדם מבוקר ועד ערב? במה אתה טוב מנמלה?

ובכל זאת היית שונה מכל חיה. כי הכבשה והנמלה פועלים כפי שקבעתי, ללא בחירה. ואתה בן-אדם, לך יש בחירה במעשיך - כאשר אתה לא גונב, הוא כאשר אתה יכול לגנוב. כאשר אתה עוזר לנזקקים, הוא כאשר אתה יכול שלא לעזור לנזקקים. יש לך בחירה במעשיך, ולכן כל חטא וכל מצווה שעשית הם כה גדולים. היתה לך בחירה במעשיך, אך מה עשית בחייוך? לא בחרת דבר, כי לא בחרת בי. אתה לא גנבת ולא רצחת, לא בגלל שזאת האמת וכך צייתתי, אלא בגלל שזהו צו החברה בתקופה שבה חיית. חיית את כל חייוך על פי צו החברה, כמו כבשה או נמלה הפועלים על פי היצרים והסביבה. אתה פעלת בחייוך כמו חיה, על אף שיכולת להיות גבוה יותר ממלאך.

נתתי לך את האפשרות להתרומם מעל ומעבר לכל יציר נברא, ובחרת להתנהג כבעל-חי חסר בחירה, אז במה אתה חושב שרוממת את עצמך יותר מכבשה או נמלה? אילו רציתי עוד כבשה או נמלה, הייתי בורא אותם ולא הייתי בורא אותך. יצרתי אותך כי רציתי בטובתך יותר מכל יצור אחר, אך אתה התכחשת לטובה זו. לא רצחת, לא גנבת, לא פגעת באיש? הרי כל אלו הם איסורים מפורשים שאסור לעבור עליהם בשום פנים. אך האם קיימת את השליחות שביקשתי ממך?

האם קיימת את משמעות חייוך בעולם? האם שמרת את התורה והמצוות? האם שמרת על טהרת גופך ומעשיך היו מתוקנים? האם עסקת בחסד ועזרת לנזקקים? האם הקדשת את חייוך עבור המטרה הנעלה מכל? או שהתכחשת אל כל אלה, זילזלת בהם והרחקת אחרים מהם?"

חרדה חלפה בנפשו של האתאיסט, כי הוא הבין כל מילה ומילה. המצב שבו הוא היה הזכיר לו הלצה שהוא שמע פעם, על נהג משאית שהיה צריך להוביל שליחות חשובה ויקרה, אך הוא זילזל בה ואיבד אותה בחוצפתו, וכאשר המעביד שואל אותו היכן היא השליחות, הוא מתרץ - "לא עברתי ברמזור אדום, לא דרסתי אנשים בדרך". כמובן שלא, אך היכן היא השליחות? מה עשית בה? איבדת אותה! אז הרגיש האתאיסט כיצד המשל פונה אליו - "כאילו ירדת לעולם בשביל לא כלום, רק כדי לאבד את הזדמנות הפז שניתנה לך", כך הרגיש האתאיסט, ולא נותר לו שום תירוץ.

באותו רגע הוא שמע את הקול קורא אליו -
"ואתה רצחת, ואתה גנבת חיים!"

ולפתע נגלה לעיני האתאיסט מראה בלתי יאומן. הוא ראה לנגד עיניו את דמות עצמו בכיפה וציצית, עטור זקן ופאות ראש, בעיניים מבריקות ונעימות, עטור תפילין, כשהוא מתפלל תפילה נרגשת לבורא עולם. המחזה נמשך לנגד עיניו של

חיים ארוכים מצפים לך, גם בעולם הזה וגם בעולם הבא, ובחרת בחיים, בני אהובי, בני יקירי, זכור מילים אלו, ובחרת בחיים".

* * *

כי גם סוף יכול להיות התחלה חדשה...

או אז קרה מקרה מוזר מאוד. רעש משונה נשמע מתוך אחד מארונות הקירור בחדר המתים. תחילה חשב המנקה שהוא רק מדמיין את הקולות, אך לאחר שהקול התחזק, דמו קפא בקרבו. הוא לא העז לפתוח את ארון הקירור, מרוב פחד וחלחלה.

במקום זאת הוא רץ במהירות לקרוא לרופא קרוב. הרופא הראשון שפגש, התקשה להאמין לסיפורו של המנקה, על רעש הבוקע מארון קירור בחדר המתים. הוא היה בטוח שהמנקה, שלא נראה מיושב במיוחד בדעתו, פשוט דמיין את הקול. אך המנקה נראה כל כך מבוהל, שהרופא לא יכל להרשות לעצמו להטיל ספק. הוא קרא לשתי אחיות והם הלכו במהירות לחדר המתים של בית החולים.

ואכן, קול תזוזה נשמע מאחד הארונות.

הרופא המבוהל מיהר להושיט יד אל הארון, ולרגע הוא לא היה בטוח מה הוא ימצא בתוכו. האחיות המפונדות חזרו שני צעדים לאחור, ולא היו מוכנות להתקרב אל הארון. זו הפעם הראשונה בחייהם שהם שולפים משהו נע מארון מתים.

הרופא אזר אומץ ושלף את המדף המתכתי מארון הקירור. ולהפתעת כולם, במיטת המת שכב נמרוד כשהוא זז ונע מתחת לכיסוי. הרופא מיהר להוציא את נמרוד מן הכיסוי, וצעק לאחיות המבוהלות להביא מיד מיטת גלגלים, סמיכות וציוד רפואי, ולקרוא לרופאים נוספים. לרגע נראו האחיות כאילו קפאו במקומן.

הרופא הביט בנמרוד, שרעד כולו בעויות מוזרה, וצעק לאחיות למהר. אך עוד לפני שהספיקו האחיות לצאת מן החדר, קם נמרוד בדיוק לרגע אחד מן המיטה המתכתית.

היה זה מחזה שלא ישכח הרופא לעולם. האתאיסט התרומם מן המיטה בפתאומיות מבהילה, ובקשיחות שהזכירה קרש.

אז קרא האתאיסט בעיניים פעורות לרווחה: "יש א-לוהים!"

ומיד נפל נמרוד לאחור ומת.

הרופא והאחיות היו בהלם. מאמצי הרופאים לא הועילו, והרופא המטפל נאלץ לקבוע פעם נוספת את שעת המוות. הפעם נמרוד מת ללא ספק, והסיפור המוזר עבר מפה לאוזן בין האחיות.

שנתת לי, על כל רגע ורגע שרצית בטובתי ואהבת אותי אהבה שמעולם לא הגיעה לי".

את המילים הללו אמר האתאיסט באמונה שלמה, ללא שקר וללא תירוץ. ובאותה נשימה ממש, ובלא שום מילים, התחנן האתאיסט לרחמים:

"בבקשה, אלוקי, עיוור הייתי, והשתמשתי בכל מה שנתת לי כדי להתכחש אליך ולהתעלם ממך. אנא סלח לי, אנא רחם עלי, א-לוהים רחום וחנון".

ואז ענה לו הקול ברחמים ובאהבה שגרמו לאתאיסט לרעוד בכל נבכי נפשו -
"בני אהובי, בני יקירי, בני בכורי, בני בכורי,

בני יקירי, בני בכורי, בני אהובי,

אהבתי אליך היא נצחית, גם אם תרד לשפל המדרגה, לעולם לא אוותר עליך, ורצוני יהיה לנצח בעד טובתך ותיקונך. אין דבר העומד בפני התשובה. הנה, אתן לך הזדמנות שרק מעטים בעולמי זוכים לה. מתנה של אהבה אמיתית, של הזדמנות נוספת להכות על חטא ולשוב אלי.

אתה תחזור לזה העולם, ותהיה לך הזדמנות חדשה להכיר בקיומי, להתקרב אלי ולקיים את מצוותי. אני הוא אביך היחיד, ואתה הוא בני אהובי. אתן הזדמנות אחרונה לנשמתך, הזדמנות של פז, פן תאבד, ואבדת ממני לעולם".

היה זה רגע של אמת. והאתאיסט הרגיש שגם אם הוא יחזור לחיים, הסיכויים שהוא יחזור בתשובה הם מעטים. האתאיסט הכיר את נפשו, וידע שהוא טימא אותה עד אין קץ. הוא התחנן כל חייו על מידות שליליות, והוא האמין שגם אם הוא יחזור לחיים, היצר ישתלט עליו שוב, והוא עוד עשוי לפתור את כל מה שקרה כאשליה ותעתוע.

האתאיסט בכה שוב מתוך לבו, וקרא לא-לוהים:

"אין לי מילים להודות על האהבה שאתה מבקש לתת לי, אבל מה אעשה ויצרי גדול עלי, השפעת החברה תשכיח ממני את כל מה שראיתי, ואני מרגיש שלא אעשה את הישר בעיניך, גם אם אחזור לעולם הזה".

והקול ענה לו מיד -

"אל דאגה, כי אני מכיר את נפשך, ולא אעמיד אותך בנסיין שאינך יכול לעמוד בו. תינתן לך הזדמנות חדשה בעולם הזה, ותיפתח בפניך דלת חדשה. אתה תזכה לקרוא שוב את כל התשובות שקיבלת, את תכלית הבריאה והחיים, ותהיה לך הבחירה המלאה האם לקבל אותם. כל שנותר לך לעשות הוא לפקוח את עיניך ולראות. אל תמנע שוב את השכל שנתתי לך, כי בדרך שבה רוצה האדם ללכת, מוליכים אותו, והוא מוצא בדיוק את מה שהוא מחפש. מי שרוצה לכפור ימצא את כל התירוצים שבעולם לכפור, ומי שמבקש את קירבתי ימצא את כל ההוכחות לקיומי ואהבתי.

שאלות ותשובות על הסיפור:

(מאמר זה מיועד רק למי שקרא את כל הסיפור מתחילה ועד סוף)

1) מה המטרה של החוברת, חוץ מהמענה לשאלות באמונה?

הסיפור נועד להוכיח שהתשובות העוסקות באמונה ודת אינן קשות ומסובכות, אלא דווקא פשוטות וברורות לכל מי שמחפש את האמת ביושר והגינות. האתאיסט אמנם שואל שאלות שנראות מסובכות ומורכבות, אך התשובות שהוא מקבל הן פשוטות כל כך, עד שאפילו ילד היה מסוגל להבין אותן.

היחיד שלא מקבל את האמת הפשוטה, הוא רק מי שבחר מלכתחילה להתכחש לאמת הזועקת, ולהתפלסף בדמיונות ותירוצים. החוברת למעשה מראה שגם לאתאיסט הקיצוני ביותר לא יהיו תשובות בעולם הבא, ושום תירוץ לא יוכל להצילו מן האמת.

וכפי שכתב הרב אלחנן וסרמן (קובץ מאמרים, ירושלים תשכ"ג, עמוד יב):
"האמונה שהקב"ה ברא את העולם היא מוכרחת לכל בן דעת, אם רק יצא מכלל שוטה, ואין צורך כלל לשום פילוסופיה להשיג את הידיעה הזאת". וכפי שגם מספר המדרש על אברהם אבינו (פרקי דרבי אלעזר, פרק כו): "נשהיה אברהם קטן, הוא שאל את עצמו - מי ברא את השמים ואת הארץ, ומי ברא אותי?, הביט אברהם על השמש המאירה את העולם... לבסוף הבין אברהם ואמר: אין בידיהם של אלה שום כח, אדון יש עליהם - אליו אתפלל ואליו אשתחוה".

החוברת מראה כי האמת היא פשוטה מכדי להתווכח עליה, וברורה מאין כמוה, כך ששום תירוץ ופילוסופיה לא יוכלו להתכחש לאמת הזועקת מן הבריאה כולה, ומנפש האדם בפרט.

2) מדוע נבחר דווקא כופר כדי לקחת חלק בדו-שיח?

אני לא מאמין ששום אדם מסוגל לעמוד מול האמת בעולם הבא, ולהמשיך להתכחש לה בתירוצים וקושיות. אבל תיאורטית, אם מציאות שכזו היתה אפשרית, אני סבור שרק אתאיסט קיצוני מאוד היה מסוגל להציג כל כך הרבה שאלות ותירוצים, וגם להמשיך לדבוק בתירוץ אחרי תירוץ, גם לנוכח האמת הזועקת.

מכיוון שרציתי להציג תשובות לכל השאלות הנפוצות באמונה, השתמשתי דווקא בדמות זו המסוגלת לשאול את כל השאלות. האתאיסט משמש גם קל וחומר פשוט: אם אפילו אתאיסט קיצוני לא יכול לדבוק בתירוצים ודמיונות לנוכח האמת הפשוטה, קל וחומר שאדם ישר ותמים חייב ללכת בדרך זו, ואין לו שום סיבה להטיל באמת ספק כלל.

3) מה קרה לאתאיסט בסוף, האם הוא חזר בתשובה?

כך נגמר סיפורו של נמרוד.

וכאן מתחיל סיפור חדש, כי במקום אחר לגמרי, נולד תינוק. האם הבוכה החזיקה את התינוק כשבעיניה דמעות של שמחה ואהבה. אביו של הרך הנולד ישב בסמוך לאם, מחייך עד השמיים.

"חשבנו על הרבה שמות", אמרה האם.

"ולא הסכמנו אפילו פעם אחת", העיר האב.

"ובכל זאת", אמרה האמא, "איך אתה היית רוצה שנקרא לו?"

"אני חושב הרבה זמן על השם נמרוד", אמר האבא, "השם הזה נשמע אמיץ, את לא חושבת?"

האם חשבה לרגע, ואז היא שללה את הרעיון בתוקף.

"בשום אופן לא", אמרה האם, "אני שמעתי שנמרוד זה שם רע, שזה מסמל מרידה באלוקים".

"הו..." חייך האב, "שוב את עם כל הקטעים הדתיים שלך, אני מקווה שלא תכניסי את הדברים האלה לראש של הילד. אני רוצה שהוא יצא רופא".

"הוא קודם כל ידע מה זה להיות יהודי", אמרה האם המסורתית בביטחון "קודם כל רוחניות".

האב חייך בסלחנות, ולבסוף שאל - "אז איך את רוצה שנקרא לו?"

"אני חושבת שנקרא לו על שם סבא שלך, הוא היה רב. אני רוצה שנקרא לו אבי-אל".

"אביאל", חזר האב על השם, "אביאל... מעניין, מצלצל יפה... א-ב-י-א-ל".

ולפתע שמעו שני ההורים צחוק של שמחה. הם הביטו בתדהמה בתינוק, הוא נראה לרגע מחייך, על אף שתינוקות לא מסוגלים לחייך בגיל שכזה.

"זה סימן משמים", קראה האם.

ולשם שינוי האבא הצטרף אליה - "נקרא לו אביאל".

וכך התחילו חיים חדשים.

* * *

(ג) מאמר שלישי: איך הוכיחה התורה שיש א-לוהים? מאמר זה מציג הוכחות מן התנ"ך וספרי המפרשים לקיום א-לוהים ואמיתות התורה.

* * *

נמרוד הכיר בחומרת מעשיו והתחרט על דרכו הרעה. בזכות חרטה זו הוא זכה בהזדמנות נוספת לתקן את מעשיו, וירד לעולם בתור תינוק. הדבר רמוז בשם שהאב מבקש לקרוא לבנו ("נמרוד"), ובשם שההורים קוראים לו לבסוף ("אבי-אל"), שמסמל את ההכרה בכך שאביו הוא הא-לוהים).

ניתנה לנמרוד הזדמנות אחרונה לתקן את מעשיו, ולשם כך הוא נולד לשני הורים השונים בדעותיהם, האב מתייחס לדת בזלזול ושואף לחומריות, והאמא מתחזקת בשמירת הדת ושואפת לרוחניות. כך תהיה לנמרוד הזדמנות חדשה לחזור בתשובה כאבאל, ולהחליט בעצמו באיזו דרך ללכת, כשכל התשובות נמצאות לפניו.

4 האם העולם הבא באמת נראה כך?

היציאה מן הגוף וחווית המוות הקליני היא אמיתית בהחלט, ומיליוני אנשים בכל עולם חוו אותה. שמעתי עדויות רבות של אנשים שחזרו מן המוות, המספרים על תנועה ללא גוף, על מבט מלמעלה, על מנהרה המובילה לעולם הבא, ועל אור אלוקי מופלא שהקרין חום ואהבה אינסופית, ושאל אותם בכח המחשבה האם ברצונם לחזור לגוף או להמשיך לעולם הבא. זהו לכאורה שער הכניסה לעולם הבא. בניתי את הסיפור על חווית המוות הקליני, וגם על הרעיון הקבלי העתיק של גלגולי נשמות.

עם זאת, הסיפור אינו אמיתי, ומשמש בתור משל כדי להציג תשובות ורעיונות באמונה ודת. איני מאמין שדו-שיח שכזה היה באמת מתקיים במציאות, מהסיבה הפשוטה שהאדם המגיע לעולם הבא כבר אינו מסוגל להתכחש לאמת, כי כל מעשיו ומחשבותיו והרהורי לבו גלויים בפני בית-דין של מעלה. וכפי שאמר שלמה המלך בספר קהלת (פרק יב, ז): " והרוח תשוב אל הא-לוהים אשר נתנה... את הא-לוהים ירא ואת מצוותיו שמור, כי זה כל האדם. כי את כל מעשה הא-לוהים יביא במשפט, על כל נעלם, אם טוב ואם רע".

חזרה בתשובה קיימת בעולם הזה, כי הוא עולם הבחירה, אך בעולם הבא לא ניתן עוד לתקן ולשנות. לכן אנשים שמרדו בא-לוהים מידע ורצון, החטיאו את הרבים ולא עשו מעולם תשובה בחייהם, ככל הנראה לא יזכו להתגלגל שוב כדי לתקן את מעשיהם. הסיפור מציג מקרה מיוחד.

5 איפה אמצא מקורות מהתנ"ך לתשובות והרעיונות הכתובים בסיפור?

לא רציתי להעמיס על הקורא ציטוטים רבים מהתנ"ך והש"ס. במקום זאת מובאים כל המקורות והציטוטים בסוף החוברת, בשלושה מאמרים חשובים למעמיקים:

(א) מאמר ראשון: הא-לוהים לפי התנ"ך. מאמר זה מציג מקורות רבים מן התנ"ך לגבי נצחיות הבורא ורצונו.

(ב) מאמר שני: חיים לאחר המוות לפי התנ"ך. מאמר זה מציג שלל מקורות מן התנ"ך והגמרא לגבי הנשמה שבאדם, חיים לאחר המוות ושכר ועונש בעולם הבא.